

BİZDEN HABERLER

ARALIK 2017
SAYI 454

BİLİM DÜNYASINDA ÇIĞIR AÇANLAR
RAHMİ M. KOÇ BİLİM MADALYASI
İLE ÖDÜLLENDİRİLİYOR

Değişim Biziz Değer Yaratırız Ülkemiz İçin Varız
Güven Veririz Farklıyız Değer Katarız Sorumluluk
Alırız İyi Bir Takımız İlham Veririz Yenilikçiyiz
Azimliyiz Öncüyüz Global Oyuncuyuz Biriz Eşitiz
Araştırır Geliştiririz Sorumluyuz Çalışırız Üretiriz
Değişim Biziz Değer Yaratırız Ülkemiz İçin Varız
Güven Veririz Farklıyız Değer Katarız Sorumluluk
Alırız İyi Bir Takımız İlham Veririz Yenilikçiyiz
Azimliyiz Öncüyüz Global Oyuncuyuz Biriz Eşitiz
Araştırır Geliştiririz Sorumluyuz Çalışırız Üretiriz
Değişim Biziz Değer Yaratırız Ülkemiz İçin Varız
Güven Veririz Farklıyız Değer Katarız Sorumluluk
Alırız İyi Bir Takımız İlham Veririz Yenilikçiyiz
Azimliyiz Öncüyüz Global Oyuncuyuz Biriz Eşitiz
Araştırır Geliştiririz Sorumluyuz Çalışırız Üretiriz
Değişim Biziz Değer Yaratırız Ülkemiz İçin Varız
Güven Veririz Farklıyız Değer Katarız Sorumluluk
Alırız İyi Bir Takımız İlham Veririz Yenilikçiyiz
Azimliyiz Öncüyüz Global Oyuncuyuz Biriz Eşitiz
Araştırır Geliştiririz Sorumluyuz ...

'Bizden Haberler'in değerli okurları,

Dünyada ve Ülkemizde, gündemin yoğun olmaya devam ettiği ve hızla değiştiği bir yılı daha geride bırakıyoruz. Topluluk olarak küresel vizyonumuz çerçevesinde hedeflerimize ulaşmak için feragatle çalıştık. Elde ettiğimiz sonuçlarla çalışmalarımızın karşılığını almanın mutluluğunu yaşıyoruz. 2017 yılının ilk 9 ayında gerçekleştirdiğimiz 4,6 milyar TL'lik kombine yatırımın yanı sıra son 5 yılda 30 milyar TL'nin üzerinde yatırımı hayata geçirmiş olmak Ülkemize inancımızın en önemli göstergelerinden biri. 2018 yılında da hedeflerimiz doğrultusunda tüm gücümüzle çalışmaya, hem ekonomi hem de toplumsal alanda yarattığımız katma değeri artırmaya devam edeceğiz.

Koç Üniversitesi tarafından başarılı bilim insanlarını ödüllendirerek bilime hizmet etmek amacıyla başlatılan Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası ikinci kez sahibini buldu. Bu yıl madalyanın sahibi, dünya çapında ses getiren çalışmalarıyla öne çıkan Prof. Dr. Daron Acemoğlu oldu.

Prof.Dr. Acemoğlu'nu bir kez daha tebrik ediyor, başarılarının devam etmesini diliyorum. Kendisiyle yapılan söyleşiyi keyifle okuyacağımızı tahmin ediyorum.

Küresel vizyonumuzu destekleyen stratejimizin en önemli taşıyıcıları arasında teknoloji sahipliği ve inovasyon gücünü ifade ediyoruz. "Önce Hayal, Sonra Gerçek" temasıyla bu yıl altıncısını gerçekleştirdiğimiz Koç Teknoloji ve İnovasyon Günü de Dijital Dönüşüm hedeflerimize ulaşmak ve ihtiyaç duyulan değişim kültürünü yaratmak için önemli bir katkı sağlıyor.

Kadının toplumdaki yerini güçlendirmeden kalkınmadan söz edilemeyeceğini hep vurguluyoruz. Bu inançla çıktığımız yolda, toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda hassasiyetle yürüttüğümüz çalışmalara bir yenisini daha ekledik. Toplam 30 imza ile 'Birleşmiş Milletler Kadının Güçlenmesi Prensiplerinin' Ülkemizdeki en büyük destekçisi olduk. Değerli bir kılavuz niteliğindeki bu belgeyi imzalayan tüm şirketlerimizi tebrik ediyor, bu adımın diğer özel sektör temsilcileri için örnek olacağına inanıyorum.

Ülkeler arası gerilimlerin farklı sebeplerle gündemde olduğu 2017 yılı, özellikle dünya ticareti açısından dikkat çekici bir resim arz ediyor. Böylesi bir yılın sonuna yaklaşırken 160'tan fazla üyesiyle dünya ticaretinin yüzde 98'ini temsil eden Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) gerçekleştireceği 11. Bakanlar Toplantısı ayrı bir önem taşıyor. Korumacı söylemlerin arttığı bir dönemde, yıllardır sonuca bağlanamayan konuların çözüme ulaşması beklentileri giderek artıyor. Merakla beklenen toplantıya dair, Dergimizin bu sayısında bir analiz yer alıyor.

2018 yılının Topluluğumuza, Ülkemize ve tüm dünyaya sağlık, mutluluk, barış ve huzur getirmesini diliyorum.

Saygılarımla,

Levent Çakıroğlu

İmtiyaz Sahibi

Koç Holding A.Ş. Adına
Levent ÇAKIROĞLU
(Sahibi)

Genel Yayın Yönetmeni

Oya ÜNLÜ KIZIL

Sorumlu Yönetmen

Şeniz AKAN

Yayın Koordinatörü

Tuğçe Kutlu SERİNTÜRK

Yayın Kurulu

Mustafa Kemal ÇOLAK
M. Dumrul SABUNCUOĞLU
Sibel CİNGİ
Nihal KÖZ
Aynur ŞENOL ALTUN

Yayınlar Direktörü

M.Dumrul SABUNCUOĞLU

Direktör

Nihal KÖZ

Aynur ŞENOL ALTUN

Editörler

Hülya VATANSEVER

Pelin REZAKİ

Biray Anıl BİRER

Yasemin BALABAN

Arzu ERDOĞAN

Ayşegül KURŞUN KAPTAN

Tasarım

Lom Creative

lom.com.tr

Fotoğraf Editörü

Serdar ÖNGEN

Overteam Bilgi Teknolojileri
İletişim ve Reklamcılık Ltd. Şti.
Şahkulu Mahallesi
İstiklal Caddesi Hıdivyal Palas
No: 231 Kat: 4 Oda: 65-70
Beyoğlu, İstanbul
Tel:0212 252 74 25
overteam.com

Baskı ve Cilt (Matbaa)

Ömür Matbaacılık A.Ş.
Beysan Sanayi Sitesi,
Yakuplu Mah.Birlik
Cad. No:20/1 34524
Beylikdüzü/İSTANBUL
Tel: 0212 422 76 00

Yayın Türü

Yaygın Yerel Süreli

Yayın Süresi / Dili

Aylık / Türkçe

Bu dergideki yazı
ve görseller kaynak
belirtilerek kullanılabilir.

BU SAYIDA

→ 4

KOÇ TOPLULUĞU
TARİHİNDE BU AY

→ 6

NELER OLDU?

- İlk 9 ayda Türkiye ekonomisine güçlü katkı
- Koç Topluluğu'ndan kadınların güçlenmesi için bir adım daha
- "Yılın İş İnsanı" Ömer M. Koç
- Ali Y. Koç'tan aile şirketlerine başarı sırları
- Mustafa V. Koç'un hayali hayat buluyor
- Koç Topluluğu, Koç Teknoloji ve İnovasyon Günü'nde buluştu
- Tofaş'tan tarihi rekor
- "Dünyanın En Yenilikçi Dijital Bankası" Yapı Kredi
- İş birlikleri için adım, eşitlik için umut #EŞİTLİK BULUŞMASI
- Farkındalık yaratmaya devam
- Zer çözüm ortaklarını ödüllendirdi
- RMK Marine, gemi teslimlerine devam ediyor
- İş seyahatine dair ne varsa Seturbiz.com'da
- Ram Sigorta'dan Topluluk çalışanlarına özel hizmetler
- En Sevilenlerde İki Koç Topluluğu Şirketi

→ **18**
VİZYON

→ Rahmi M. Koç Bilim Madalyası
Prof. Dr. Daron Acemoğlu'nun

→ **30**
KOLEKTİF

→ Rahmi M. Koç Müzesi'nin
yeni sakinleri

→ **44**
YAŞAM

→ 83 yıldır siyaset
sahnesinde kadınlar da var

→ **22**
YAKIN PLAN

→ "Ekonomik kriz riski devam
ediyor"
→ Dünya Ticaret Örgütü'ne
zor ödev

→ **40**
YENİ DÜNYA

→ Design Thinking özgür
kültürü seviyor

→ **46**
MOLA

→ Farklı kültürlerden yeni
yıla merhaba!

BİZDEN HABERLER'E
ULAŞMAK ŞİMDİ ÇOK DAHA KOLAY. İPAD
UYGULAMAMIZ İLE DERGİMİZ DİLEDİĞİNİZ
ANDA, DİLEDİĞİNİZ YERDE...

KOÇ TOPLULUĞU TARİHİNDE BU AY

Bizim Hikâyemiz Türkiye'nin Hikâyesi...

1989'da 20. yılını kutlayan Vehbi Koç Vakfı, Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü Vakıflar Meclisi kararıyla 7 Aralık'ta "Yılın Vakfı" seçildi.

1989

1975

Otosan 100 bininci aracını 25 Aralık'ta üretti.

Türkiye’de özel sektöre ait ilk sanayi müzesi olan “Rahmi M. Koç Sanayi Müzesi” 12 Aralık’ta ziyarete açıldı.

°1994

°1991

Türkiye Aile Sağlığı Planlaması Vakfı aracılığıyla gerçekleştirdiği çalışmalarından ötürü Amerikan Nüfus Enstitüsü tarafından Vehbi Koç’a 13 Aralık tarihinde “Yaşam Boyu Başarı Ödülü” verildi.

İlk 9 Ayda Türkiye Ekonomisine Güçlü Katkı

Koç Holding yılın ilk 9 ayına dair finansal sonuçlarını açıkladı. Yılın son çeyreğine 71,3 milyar TL konsolide ciro, 3,8 milyar TL konsolide ana ortaklık payı net dönem kârı ile girdi.

“Koç Topluluğu olarak ülkemizin ekonomik ve toplumsal kalkınması için çalışmaya devam ediyor; küresel büyüme hedefimiz doğrultusunda kararlılıkla ilerliyoruz” diyerek ilk 9 aylık sonuçları değerlendiren Koç Holding CEO’su Levent Çakıroğlu, üretim, istihdam, Ar-Ge, inovasyon ve dış pazarlarda büyüme önceliklerinin korunduğuna dikkat çekti. Çakıroğlu, “Yılın ilk 9 ayında 4,6 milyar TL’lik kombine yatırım gerçekleştirirken, aynı dönemde kombine ihracatımızı bir önceki yıla oranla dolar bazında yüzde 16 artırdık” dedi.

Yılın ilk 9 ayında elverişli bir faaliyet ortamı olduğuna dikkat çeken Levent Çakıroğlu, Koç Topluluğu’nun da başarılı performansını sürdürdüğünü vurgulayarak, “Son 5 yılda 30 milyar TL’nin üzerinde gerçekleştirdiğimiz yatırımlarımızın da etkisiyle, şirketlerimiz faaliyet gösterdikleri sektörlerde başarılı performans sergilediler” dedi. Ülkemizde otomotiv ihracatının yılın başından itibaren gösterdiği büyümeye dikkat çeken Levent Çakıroğlu, “Ford Otosan yılın ilk dokuz ayında toplam ihracat adetlerini yüzde 12 artırmayı başardı ve Ford markasını Avrupa’da üçüncü yılda da ticari araç lideri yaptı. Fiat Egea ailesinin de yüksek katkısı ile başarılı performansını sürdüren Tofaş, iç pazardaki pazar payını büyüttü. Toplam satış adedi yüzde 17 artış gösterdi. 130’den fazla ülkeye gerçekleştirdiği ihracat performansı ile öne çıkan Türk Traktör, ülkemizin toplam traktör ihracatının yüzde

87’sini gerçekleştirdi” şeklinde konuştu. 2017 yılının ilk 9 ayında, Tüpraş’ın tam kapasiteyle çalışmayı sürdürerek satış tonajını yüzde 6,8 artırdığını söyleyen Çakıroğlu, dijital bankacılık müşteri sayısını son 1 yılda yüzde 35, mobil bankacılık müşterilerini ise yüzde 56 artıran Yapı Kredi’nin dijital bankacılığa yön veren uygulamalar sunmaya devam ettiğini vurguladı.

Levent Çakıroğlu: “Enerjide portföyümüzü çeşitlendirmeye devam ediyoruz”

Menzelet ve Kılavuzlu Hidroelektrik Santralleri’nin 49 yıl süre ile işletme hakkının özelleştirilmesi ihalesine Koç Holding ve Aygaz’ın ortak iştiraki olan Entek’in en yüksek teklifi verdiğini hatırlatan Çakıroğlu, “Enerji sektöründe büyüme ve portföyümüzü çeşitlendirme stratejimizin bir parçası olan bu özelleştirmeyi çok önemsiyoruz” dedi.

“Arçelik toplam cirosunu yüzde 31, uluslararası satışlarını yüzde 33 artırdı”

Yılın ilk 9 ayında Arçelik’in toplam cirosunu yüzde 31 artırarak sektöründeki lider konumunu koruduğunu aktaran Çakıroğlu, şöyle devam etti: “Beyaz eşya pazarında güçlü iç talep yılın ilk 9 ayında Arçelik’in yurt içi gelirlerine olumlu yansdı. Avrupa’da özellikle ankastre segmentindeki büyümesini devam ettiren Arçelik, Pakistan, ASEAN ülkeleri gibi yeni pazarların

artan katkısı ile uluslararası satışlarını yüzde 33 artırdı. Tüm iş süreçlerini sürdürülebilirlik temelli şekillendiren Arçelik, uluslararası alanda önemli bir başarı göstererek dünyanın en prestijli platformlarından olan Dow Jones Gelişmekte Olan Piyasalar Sürdürülebilirlik Endeksi’ne ülkemizden bu yıl giren ilk ve tek sanayi şirketi oldu.”

“Başarılı Eurobond ihraçları ülkemiz ekonomisine büyük katkı sağlıyor”

Levent Çakıroğlu, Yapı Kredi’nin güçlü finansal performansının yanı sıra likidite pozisyonunu, yılın ilk 9 ayında uluslararası piyasalarda toplam 1,1 milyar dolar tutarındaki iki Eurobond ihracı ile pekiştirdiğini aktardı. Tüpraş’ın da bilançosunu ekim ayında ihraç ettiği 7 yıl vadeli 700 milyon dolarlık Eurobond ile güçlendirdiğini belirterek, başarılı Eurobond ihraçlarının aynı zamanda ülkemiz ekonomisine olan güvenin de bir göstergesi olduğunu ve fonlama imkânları ile ülkemiz ekonomisine büyük katkı sağladığını vurguladı.

KOÇ HOLDİNG, 2017 YILININ İLK 9 AYINDA

71,3
milyar TL

konsolide bazda elde edilen toplam gelir

3,8
milyar TL

konsolide ana ortaklık payı net dönem kârı

4,6
milyar TL

kombine yatırım elde etti.

Koç Topluluğu'ndan Kadınların Güçlenmesi İçin Bir Adım Daha

Koç Topluluğu şirketleri, 'Birleşmiş Milletler Kadının Güçlenmesi Prensiplerini' (Women's Empowerment Principles – WEPs) imzaladı. Böylece, Koç Topluluğu toplam 30 imza ile 'Kadının Güçlenmesi Prensiplerinin' Türkiye'deki en güçlü destekçilerinden biri oldu.

Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç, Koç Holding Dış İlişkiler ve Kurumsal İletişim Direktörü Oya Ünlü Kızıl ile Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) Avrupa ve Orta Asya Bölge Direktör Vekili ve Türkiye Temsilci Vekili Alia El-Yassir'in de katıldığı toplantıda atılan imzalara ilişkin açıklamalar yaptı.

Koç Holding toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda yürüttüğü çalışmalara bir yenisini daha ekledi. Koç Topluluğu şirketleri eş zamanlı olarak 'Birleşmiş Milletler Kadının Güçlenmesi Prensiplerini' (Women's Empowerment Principles – WEPs) imzaladı. Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi ile Birleşmiş Milletler Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kadının Güçlenmesi Birimi ortaklığında oluşturulan 'Kadının Güçlenmesi Prensipleri' için birlikte hareket eden Koç Topluluğu şirketleri, toplumsal cinsiyet eşitliği için üst düzey kurumsal liderlik sağlanmasından bu alandaki gelişimin ölçülmesi ve halka açık raporlanmasına kadar bir dizi ilkeye imza attı.

Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç, Koç Holding Dış İlişkiler ve Kurumsal İletişim Direktörü Oya Ünlü Kızıl ve Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) Avrupa ve Orta Asya Bölge Direktör Vekili ve Türkiye Temsilci Vekili Alia El-Yassir'in de katıldığı toplantıda yaptığı açıklamayla Koç Topluluğu'nun atılan imzalarla birlikte 'Kadının Güçlenmesi Prensiplerinin' Türkiye'deki en güçlü destekçilerinden biri haline geldiğinin altını çizdi.

Ömer M. Koç: "Toplumsal cinsiyet eşitliği, Koç Topluluğu'nun öncelikleri arasında yer alıyor"

Toplantıda konuşan Koç Holding

Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç, Topluluk şirketlerinin imza attığı 'Kadının Güçlenmesi Prensiplerinin' özel sektörün izlemesi gereken adımları ve buna bağlı performans göstergelerini sunan çok değerli bir kılavuz olduğunun altını çizdi. "Toplumsal cinsiyet eşitliği, dünyanın hiçbir ülkesinde henüz sağlanmış değil" diyen Ömer M. Koç, sözlerini şöyle sürdürdü: "Hatta bu eşitsizlik toplumsal cinsiyet kalıplarının çok güçlü olduğu ülkelerde çok daha vahim düzeyde. Ayrımcılığı tetikleyen kalıplara ve önyargılara karşı çıkmayı önemli bir sorumluluk olarak görüyoruz. Eğitimden siyasete, iş hayatından sosyal hayata kadın ve erkeğin her alanda birlikte, eşit hak ve sorumluluklarla var olmasını sağlamalıyız." Kadınların yeterince özgürleşmediği ve güçlenmediği bir dünyada kalkınmanın da mümkün olmayacağını söyleyen Ömer M. Koç, Koç Topluluğu'nun toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda çalışmalarını, gerek Ülkem İçin Projesi, gerekse de Etki Lideri olarak dâhil olunan küresel dayanışma hareketi HeForShe kapsamında kararlılıkla sürdürdüğünü vurguladı. Topluluk bayileri aracılığıyla gerçekleştirilen toplumsal cinsiyet eşitliği seminerleri ile bu hassasiyetin Türkiye'nin dört bir yanına taşındığını belirten Ömer M. Koç sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu alandaki çalışmalarımıza Kadının Güçlenmesi Prensiplerini şirketlerimiz ile birlikte imzalayarak yeni ve önemli bir halka daha ekledik. Toplumsal cinsiyet eşitliği, Koç Topluluğu'nun öncelikleri arasında yer alıyor. Kadın ve erkeğin eşit temsil edildiği çalışma hayatı ortak hedefimizi oluşturuyor. Toplumsal cinsiyet eşitliği için kadının ekonomik ve sosyal hayatta güçlenmesini sağlamalıyız."

“Yılın İş İnsanı” Ömer M. Koç

Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç, Ekonomist dergisi tarafından verilen “Yılın İş İnsanı” ödülünün sahibi oldu.

Her yıl “Ekonomide Yılın İş İnsanları” araştırmasını gerçekleştiren Ekonomist dergisi, bu yılki araştırmanın sonuçlarını düzenlediği ödül töreniyle duyurdu. 2.500 kişinin katılımıyla gerçekleştirilen araştırmada oyların yüzde 19,5’ini alan Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç “Yılın İş İnsanı” seçildi.

Ekonomist dergisi tarafından yapılan açıklamada Türkiye’nin, 2016 yılında çok zor bir süreçten geçtiği vurgulanırken darbe girişimi başta olmak üzere, jeopolitik riskler, terör saldırıları, dünyada döviz kurlarının hızlı yükseliş süreciyle birlikte gelişmekte olan ülkelerden para çıkışı gibi faktörlerin iş dünyasını zorladığının altı çizildi. Ödülleri de işte bu fırtınalı dönemde başarılarıyla dikkat çeken isimlere verildi. Ömer M. Koç da böylesi zorlu bir dönemde Koç Holding’i büyüten yatırım kararlarıyla yönetim kurulu başkanlığının ilk yılında holding cirosunun 69,5 milyar TL’den 70,9 milyar TL’ye, yükselmesini sağladı. Ömer M. Koç, iş dünyasının yanı sıra sanata verdiği destekle de ön plana çıktı.

Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç, 2016 yılında sergilediği başarılı liderlikle “Yılın İş İnsanı” seçildi.

Ali Y. Koç’tan Aile Şirketlerine Başarı Sırları

TAİDER Aile İşletmeleri Derneği 5. Ulusal Aile İşletmeleri Zirvesi’nin konuğu olan Koç Holding Başkan Vekili Ali Y. Koç aile şirketlerinin başarıya ulaşması için yapılması gerekenleri aktardı.

Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili Ali Y. Koç, "Aile Şirketlerinde Ben'den Biz'e Doğru" temasıyla düzenlenen 5. Ulusal Aile İşletmeleri Zirvesi'nin açılışında "Yeni Küresel Konjonktürde Aile Şirketlerinin Yeri" başlıklı bir konuşma gerçekleştirdi. Konuşmasında aile şirketlerinde yaşanan zorlukları aşmak için iki noktayı öne çıkarmanın gerekliliğinden bahseden Ali Y. Koç bu konuları şöyle özetledi: “Kurumsallaşma ve aile içi anayasa.”

"Aile şirketlerinin dünya ekonomisindeki yeri hâlâ çok büyük" diyen Ali Y. Koç, “Nesilden nesile işlerini başarıyla devam ettirebilen aile şirketlerinin en büyük ortak noktaları nelerdir?” sorusuna ise şu sözlerle yanıt verdi: “En başta uzun vadeli bakış açısı geliyor. Aile şirketleri gelecek çeyreği değil, gelecek nesilleri düşünerek hareket ediyor. Stratejilerini ve iş modellerini uzun vadede değer yaratmaya odaklı kurguluyorlar. İkinci en önemli özellik, başarıyla büyüyen aile şirketleri kültürlerini ve değerlerini de nesilden nesile aktarıyorlar. Hepimiz için itibar çok önemli. Aile şirketlerinin finansal riskler kadar, itibar riskine de çok önem verdikleri görülüyor. Üçüncü unsur ise güven duygusu.”

Mustafa V. Koç'un Hayali Hayat Buluyor

İstanbul Riva'da yapılması planlanan "Mustafa V. Koç Golf Sahası" için çalışmalar başladı. Proje, Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi ve İstanbul Golf Kulübü Başkanı Caroline N. Koç'un ev sahipliğinde düzenlenen organizasyonla İstanbul Golf Kulübü üyelerine tanıtıldı.

Mustafa V. Koç'un İstanbul'a yakışır bir golf tesisini hayata geçirme hayali gerçekleşiyor. 2015 yılında Mustafa V. Koç tarafından bu amaçla satın alınan arazide başlayan çalışmaları ve projeye dair detayları Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi ve İstanbul Golf Kulübü Başkanı Caroline N. Koç düzenlenen etkinlikte konuklarla paylaştı.

5810 metre uzunluğunda sessiz ve yeşil bir vadi üzerine kurulan 70 parlık şampiyona golf sahasında, eğitim ve çalışma alanı, kısa oyun akademi sahası, ikisi çift tasarlanan 9 çukurlu golf sahası ve üyelere özel bir kulüp de bulunacak. "Mustafa V. Koç Golf Sahası" Avrupa'daki Heathland Golf sahalarını andıran tasarımı ile öne çıkıyor.

Caroline N. Koç: "Mustafa'nın hayali bizler için vasiyet oldu"

İstanbul Golf Kulübü üyeleri için gerçekleştirilen saha turu sonrasında üyeler ile bir araya gelen Caroline N. Koç, "Sevgili

Mustafa'nın Türkiye'de golf sporunun önemli bir yere gelmesinde ve tanınmasında destekleri oldu. İstanbul'a yakışır bir tesisi hayata geçirmek ve tabii ki daha fazla insana dokunmak, onları golf sporuyla tanıştırmak en büyük amacıydı. Hayali bizler için vasiyeti oldu. Bu proje Mustafa'nın bize mirası. Hep birlikte projeyi layıkıyla tamamlayacağımıza canı gönülden inanıyorum" dedi. İstanbul Golf Kulübü'nün yaşadığı saha sıkıntısına da dikkat çeken Caroline N. Koç, "Koç Ailesi'nin de bizzat takip ettiği ve önem verdiği bu projede İstanbul Golf Kulübü olarak dışarıdan danışmanlarımız ve Koç Holding mensuplarından oluşan geniş bir ekip her adımı en ince detayına kadar titizlikle yürütüyor. Bugün artık önümüzü görmeye başladığımızı söyleyebiliriz" diye konuştu. Sahanın, golf sporunun ve turizminin ülkemizdeki gelişimine getireceği katkıların yanı sıra, Riva ve çevresinde yaşayanlar için yeni bir istihdam alanı sağlayacağını da anlatan Caroline N. Koç şöyle

Caroline N. Koç'un ev sahipliğinde düzenlenen organizasyonda David Jones da sahaya dair detayları paylaştı.

devam etti: "Sevgili Mustafa birçoğunuzun bildiği gibi, daha küçük yaşlarda başlayan golf merakını, kısa sürede severek ve ilgi duyarak çok ileri taşıymıştı. Onun bu sevgisi ve azmi, bizleri de içine çekti. Golfü onunla yeniden öğrendik, daha farklı anladık ve sevdik. Sadece yakın çevresine değil kocaman bir camiaya ilham oldu. Mustafa da bizleri her zamanki güzel gülümsemesi ile izleyecek ve bizimle gurur duyacaktır." Yapılan incelemelerin ardından sahanın mimarlığını yürüten dünyaca ünlü profesyonel golf oyuncusu ve aynı zamanda Mustafa V. Koç'un yakın arkadaşı David Jones katılımcılara saha planını anlattı. Mimarlık kariyerinde golf sahası tasarımı üzerine uzmanlaşan ve aynı zamanda golf sporunda da profesyonel bir seviyeye sahip olan Jones projenin şekillenmesi için Mustafa V. Koç'la birlikte çalışmıştı.

Koç Topluluğu, Koç Teknoloji ve İnovasyon Günü'nde Buluştu

Koç Holding tarafından altıncısı düzenlenen Koç Teknoloji ve İnovasyon Günü, teknolojinin getirdiği imkanlardan azami şekilde yararlanarak yeni iş modelleri ortaya koyabilmek için yaratıcılığın en önemli bileşen olmasından yola çıkılarak, “Önce Hayal, Sonra Gerçek” temasıyla 9 Kasım'da Divan Fenerbahçe Faruk Ilgaz Tesisleri'nde gerçekleştirildi.

Koç Teknoloji ve İnovasyon Günü'ne yurt içi ve yurt dışından konuk konuşmacıların yanı sıra Koç Topluluğu'nu temsilen de önemli isimler katıldı. Soldan sağa; Prof. Dr. Özgür Demirtaş, Radu Georgescu, Dov Moran, Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu, Arçelik İnovasyon Direktörü Erkan Duysal, Koç Holding İK Direktörü Özgür Burak Akkol ve Ford Otosan İnovasyon Müdürü Efe Erdem.

Koç Topluluğu'nun küresel vizyonu çerçevesinde uluslararası arenada başarıları imza atmış, hayallerinin peşinden koşma cesareti olan konuşmacıların davet edildiği etkinlik, Koç Topluluğu şirketlerinden ve Koç Üniversitesi'nden 600'ün üzerinde yönetici ve profesyoneli ağırladı. Etkinliğin ilk konuşması, Koç Holding İnsan Kaynakları Direktörü Özgür Burak Akkol tarafından gerçekleştirildi. Değişim için hayallerin ve bu yönde gerekli adımların atılmasının önemine vurgu yapan Özgür Burak Akkol, girişimci ve cesur çalışanları Koç Topluluğu'na dahil edebilmenin ve onları Toplulukta tutabilmenin önemli

bir hedef olduğunu dile getirdi. Topluluğun inovasyon organizasyonları konusunda kat ettiği mesafeyi rakamlarla aktaran Özgür Burak Akkol, değişim için ısrarcı olunması gerektiğini söyledi. Etkinliğin açılış konuşmasını yapan Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu ise yenilikçiliği ve kurum içi girişimciliği destekleyen bir iklimi oluşturmanın yöneticilerin en önemli sorumluluklarından biri olduğunu altını çizdi. Değişime liderlik edebilmek için Dijital Dönüşüm Projesi'nin başlatıldığını hatırlatan Çakıroğlu, dijital dönüşüm ve veri analitiğinin en önemli gündem maddelerinden biri

olduğunu söyledi. Başarılı olabilmek için en büyük zorluğun, konfor alanındayken değişim ihtiyacını zamanında hissederek gerekli adımları atmak olduğunu paylaşan Çakıroğlu, değişim kültürünü yaratmak ve öğrenmeye açık olmanın önemini vurguladı.

Levent Çakıroğlu'nun konuşmasının ardından, USB belleğin mucidi ve Grove Ventures Yönetici Ortağı Dov Moran bir konuşma gerçekleştirdi. Sürekli hayaller kurduğunu söyleyen Dov Moran, farklı ülkelerdeki bilgi birikimden yararlanmanın ve global bakış açısına sahip olmanın başarıya katkılarına değindi. Moran ayrıca; yapay zekânın, otonom araçların, dijital sağlığın ve endüstri 4.0'ın şirketler için yeni fırsat pencereleri açtığını hatırlattı. Etkinlikteki bir diğer konuşmacı Radu Georgescu, girişimci olarak edindiği tecrübelerini katılımcılarla paylaştı. 10 yıl içinde kurduğu 32 şirket ve 6 başarılı çıkışın ardından, önce melek yatırımcılık yapan ve sonra girişim sermayesi kuran Radu Georgescu, yenilikçi projelerin değerlendirilmesi ve hayata geçirilmesi konusundaki tavsiyelerini aktardı. Ayrıca inovasyon için en önemli unsurun vizyon değil, uygulama olduğunu ifade etti. Etkinliğin kapanış konuşmasını ise Prof. Dr. Özgür Demirtaş yaptı. Ülkelerin kalkınmasında teknolojinin önemi ile özellikle sağlık ve genetik konularında teknolojik gelişmelerin ulaştığı seviyeyi çarpıcı ve eğlenceli bir şekilde aktaran Prof. Dr. Özgür Demirtaş; gerek ülke gerekse şirket olarak uluslararası arenada rekabet edebilmek için gerekli adımların süratle atılması gerektiğine vurgu yaptı. İnovasyon kültürünün geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması adına önemli bir etkinlik olan Koç Teknoloji ve İnovasyon Günü, katılımcıların ufkunu açarken, onlara Türkiye'ye yakın olan ekosistemleri de tanıma imkanını sundu.

Tofaş'tan Tarihi Rekor

İlk 9 ayda 281 bin adet araç üreterek, sektör tarihinin bu süreçteki en yüksek üretim adedine ulaşan Tofaş, aynı dönemde 207 bin adet ihracat gerçekleştirerek net kârını geçen yılın aynı dönemine göre %25 artırdı.

Tofaş'ın iç pazar satışlarının yüzde 97'sini Bursa fabrikasında üretilen araçlar oluşturuyor.

İlk 9 ayı tarihi rekorla kapatan Tofaş Ocak-Eylül döneminde 281 bin adet araç üretimiyle sektör tarihinin en yüksek üretim adedine ulaştı. 207 bin adetlik ihracat ile de kendi rekorunu kırdı. İlk 9 ayda 12,4 milyar TL ciro elde eden Tofaş'ın net kârı 859 milyar TL, brüt

kârı da 1,3 milyar liraya ulaşırken, dış ticaret fazlası 717 milyon Euro olarak gerçekleşti. Finansal sonuçları değerlendiren Tofaş CEO'su Cengiz Erolu "Geçen yıl üretim ve ihracatta istikrarlı bir ivme yakalamıştık; Tofaş'ın ilk 9 aylık rakamları, bu büyümeyi

koruduğumuzu gözler önüne seriyor. Yine aynı süreçte Tofaş adına iç pazarda dikkat çekici bir hareketlilik gözüküyor" derken, 3 çeyrekteki satışlara bakıldığında, premium markalarla birlikte iç pazardaki payını yüzde 13'e yükseldiğine dikkat çekti.

"Dünyanın En Yenilikçi Dijital Bankası" Yapı Kredi

Yapı Kredi, Global Finance tarafından Avrupa'dan sonra dünyanın da en yenilikçi dijital bankası olarak seçildi.

Global Finance tarafından "Dünyanın En Yenilikçi Dijital Bankası" seçilen Yapı Kredi'nin kurumsal dijital kanalları da aynı kurum tarafından "Dünyanın En İyi Kurumsal Site Tasarımı" ödülüne layık görüldü. Yapı Kredi'nin, son bir yılda sadece dijital bankacılığa kazandırdığı devrim niteliğindeki uygulamalarla elde ettiği ödül sayısı 30'u geçti. Global Finance tarafından yapılan bölgesel değerlendirmeye ayrıca "Avrupa'nın En İnovatif Dijital Bankası" unvanına da sahip olan Yapı Kredi'nin CEO'su Faik Açıkalin konuyla ilgili yaptığı açıklamada geleceğin bankacılık

dünyasını kuracak ürün ve hizmetleri bugünden tasarladıklarının altını çizdi. Açıkalin şunları söyledi: "Dijital bankacılık müşterilerimizin sayısı son 1 yılda yüzde 35, mobil bankacılık müşterilerimizin ise yüzde 56 oranında arttı. Avrupa'da ilk olma özelliği taşıyan Göz-ID uygulamasının ise 1 yıldan kısa sürede 5,5 milyon kez kullanıldı. Yapı Kredi Mobil'e entegre ettiğimiz ATM'ye dokunmadan QR kod ile para çekme özelliği ile de yaklaşık 4 milyon işlem gerçekleştirildi. Dijital müşterilerimizin içinde mobil bankacılık kullanım oranımız Eylül 2017 itibarıyla yüzde

Yapı Kredi CEO'su Faik Açıkalin: "Yapı Kredi dijital bankacılığın geleceğini inşa ediyoruz."

85'e ulaştı. Aktif dijital müşterimiz olan her 7 kullanıcının 6'sı mobil bankacılık hizmetlerimizi kullanıyor. Bunun yanında, nakit dışı işlemlerde dijital kanallarımızın payı yüzde 94'e yükseldi. Bu rakamsal sonuçlar ve aldığımız tüm ödüller sektörde ne kadar doğru bir noktaya önderlik ettiğimizi anlatıyor.

İş birlikleri için adım, eşitlik için umut #EŞİTLİK BULUŞMASI

Koç Topluluğu şirketleri ile toplumsal cinsiyet eşitliği alanında çalışan Birleşmiş Milletler temsilcileri, sivil toplum kuruluşları ve akademi dünyası, Eşitlik Buluşması'nda bir araya geldi.

Eşitlik Buluşması, toplumsal cinsiyet eşitliği alanında çalışmalarını sürdüren birçok uzmanı ve iş dünyası profesyonellerini bir araya getirdi.

Eşitlik Buluşması, 9 farklı sektörden 36 Koç Topluluğu şirketi ve kuruluşundan toplumsal cinsiyet eşitliği alanında çalışmalarını sürdüren 150'ye yakın şirket temsilcisi ile uzman 31 kuruluşun temsilcilerini ağırladı. Eşitlik Buluşması'nın açılış konuşmasını gerçekleştiren Koç Holding Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü Oya Ünlü Kızıl, üç yıldır Koç Topluluğu tarafından kararlılıkla yürütülen toplumsal cinsiyet eşitliği çalışmalarının, 30 Topluluk şirketinin Kadının Güçlenmesi İlkeleri'ne (WEPS) imza atmasıyla bir adım öteye taşındığını ifade etti. Bu ilkelerin hayata geçirilmesi için Topluluk şirketlerinin etki alanlarına yönelik yol haritalarını belirlemelerinin oldukça önemli olduğunu ifade eden Kızıl, Eşitlik Buluşması'yla öncelikli amacın Topluluk şirketleri ve toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda çalışan uzmanlar arasında iş birliği ortamının sağlanması olduğunu belirtti. Açılış konuşmasının ardından

Birleşmiş Milletler kuruluşlarının katılımıyla toplumsal cinsiyet eşitliği konusundaki küresel yaklaşım ele alındı. Uluslararası kuruluşların farklı sorunlara çözüm üretirken, tüm çalışmalarında toplumsal cinsiyet eşitliğini anaakımlaştırmak için çalıştıkları ifade edildi. Küresel bakış açısının ardından Koç Holding Sürdürülebilirlik Koordinatörü Ebru Tüzecan ve Koç Holding İnsan Kaynakları Koordinatörü Önder Korkmaz tarafından Koç Holding'in toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımı değerlendirildi. Koç Topluluğu'nun geleneksel olarak erkeklerin yoğun çalıştığı sektörlerde faaliyet gösterdiği ifade edilen panelde, şirketlerin toplumsal cinsiyet eşitliğini önceliklendirmeleri hâlinde başarıya ulaştıkları belirtildi. Bu kapsamda, önceliklerin belirlenmesinin ve konunun farklı boyutlarıyla ele alınmasının önemini vurgulandığı panelde; uzman kuruluşların kadın-erkek işi, toplumsal cinsiyet rolleri, bu konudaki kalıp yargılar, girişimcilik,

networking, mentorluk gibi çok geniş bir yelpazede çözüm sunduğu belirtildi. Eşitlik Buluşması'nda Koç Topluluğu şirketlerinden iyi uygulamaların yanı sıra tedarikçiler nezdinde hayata geçirilen çalışmalara da yer verildi. Ayrıca dijital ekonomide toplumsal cinsiyet eşitliği odağında düzenlenen panel ile gelecekte hayatımıza girecek yeni mesleklerde şimdiden eşitliğin gözetilmesinin önemi vurgulandı. Gün boyunca katılımcılar arası etkileşim odağında tasarlanan Eşitlik Buluşması'nın ikinci yarısında ise; sivil toplum kuruluşları, akademi ve profesyonel ağların toplumsal cinsiyet eşitliği merkezinde sundukları çözüm önerilerine yer verilen paralel seanslar gerçekleştirildi. Eşitlik Buluşması ile Koç Topluluğu şirketlerinin birbirlerinden öğrenmeleri için uygun ortam yaratılırken, aynı zamanda özel sektör-sivil toplum-akademi dünyasında farklı odak alanlarında çok farklı uzmanlıklar ve öğrenimler arasında ilişki kurulması sağlandı.

Farkındalık Yaratmaya Devam

“Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum” projesi kapsamında düzenlenen farkındalık seminerleri bu kez Diyarbakır’da gerçekleştirildi. Seminerler farklı kesimlerden birçok kişiyi bir araya getirerek geniş bir etki alanı oluşturdu.

2015 yılında başlayan ve Türkiye’nin dört bir tarafına yayılan “Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum” projesi farkındalık seminerlerinin yeni durağı Diyarbakır oldu. Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması (TAP) Vakfı iş birliğinde gerçekleştirilen ve Arçelik Bayi ve Ülkem İçin Gönüllü Elçisi Kahraman Papatya’nın organizasyonu ile düzenlenen seminere ildeki Koç Topluluğu bayilerinin yanı sıra, STK’lar, sanayi odası üyeleri, oda ve borsa temsilcileri de katıldı. Toplantıda konuşan Koç Holding Kurumsal İletişim Müdürü Şeniz Akan, Koç Topluluğu’nun eşitlikçi bir toplum için harekete geçtiğinin altını çizirken proje ile amaçlanan toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin nedenleri ve sonuçlarına dair toplumun tüm kesimlerinde farkındalık yaratarak, duyarlılığı artırmak olduğunu söyledi. Akan, “Bu farkındalığın sadece kurum ve kuruluşlarda değil bireylerde de eşitlikçi ve hak temelli bir yaklaşım yaratacağına inanıyoruz” dedi.

Şeniz Akan: “Yaratacağımız farkındalık ve duyarlılığın, toplumsal gelişimimiz için itici bir güç olmasını arzu ediyoruz”

Gerçekleştirdiği konuşmada, projeye Koç Topluluğu bayileri aracılığıyla

geniş kesimlere ulaşmaktan ötürü duyulan memnuniyeti dile getiren Koç Holding Kurumsal İletişim Müdürü Şeniz Akan, seminerleri Türkiye’nin dört bir yanına taşımayı sürdüreceklerini belirtti. Şeniz Akan, “Ülkem İçin Toplum Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum projesiyle ülkemizdeki cinsiyet eşitsizliğinin etkilerine dair yaratacağımız farkındalık ve duyarlılığın, toplumsal gelişimimiz için itici bir güç olmasını arzu ediyoruz” dedi.

Öğrencilere toplumsal cinsiyet eşitliği anlatıldı

Diyarbakır’da düzenlenen organizasyon kapsamında TAP Vakfı yöneticileri katılımcılara bulundukları bölgede yapabileceklerine dair bilgi verdi. İlde gerçekleştirilen farkındalık seminerleri bayilerle de sınırlı kalmadı, öğrencilere de toplumsal cinsiyet eşitliğine dair detaylar aktarıldı. Bu kapsamda TED Koleji, Fehmi Aksoy Koleji ve Dicle Fırat Koleji öğretmen ve öğrencileriyle de bir araya gelindi.

Toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık yaratmak amacıyla bölgede düzenlenen seminerler büyük ilgi gördü.

Zer Çözüm Ortaklarını Ödüllendirdi

Geleneksel Zer Çözüm Ortakları Zirvesi bu yıl “Birlikte Mümkün” temasıyla gerçekleştirildi. Zirvede 4 ayrı kategoride ödüller verildi.

Gelenekselleşen Zer Çözüm Ortakları Zirvesi'ne Koç Holding Otomotiv Grubu Başkanı Cenk Çimen ve Koç Topluluğu şirketleri üst düzey yöneticilerinin yanı sıra, pazarlama, lojistik, malzeme ve hizmet sektörlerini temsilen, 235 çözüm ortağı katıldı. CNNTÜRK Ekonomi Editörü Cem Seymen, Prof. Dr. Özgür Demirtaş ve RE/Design Kurucu Ortağı Yiğit Kulabaş gibi alanında önemli isimlerin konuşmacı olarak ağırlandığı zirvede teknolojiye değişimler ve bu değişimlerin ekonomi

ile müşteri beklentilerine etkisi üzerine konuşuldu. Zer Merkezi Hizmetler Genel Müdürü Aykut Özünler yaptığı konuşmada Zer'in Koç Topluluğu dışına büyüme ve yeni alanlara girme hedeflerinden bahsederken Koç Holding Otomotiv Grubu Başkanı Cenk Çimen, yaptığı konuşmada dijitalleşme ve teknolojiye değişimlerin yıkıcı etkisine değindi. Zer'in müşteri beklentilerini daha iyi karşılayabilmek için başlattığı yeni uygulamaları anlatan Cenk Çimen, şirketin büyüme

hedeflerinden de bahsetti.

Zer Çözüm Ortakları Zirvesi'nde yapılan konuşma ve sunumların ardından, “İş Birliğinde 10. Yıl”, “İnovasyon”, “İyi Performans ile Müşteri Memnuniyeti” ve “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği” olmak üzere toplam 4 dalda ödül sahiplerini buldu. Dikkat çeken kategorilerden biri olan “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği” kategorisinde Borusan Lojistik Dağıtım Depolama Taş. Ve Tic. A.Ş., ISS, Group M ve Sarp Lojistik ödül alan çözüm ortakları oldu.

RMK Marine, Gemi Teslimlerine Devam Ediyor

RMK Marine son dönemde gerçekleştirdiği gemi teslimleriyle sektördeki yerini daha da güçlendiriyor.

DİTAŞ için inşa edilen ve halen dünyada kendi segmentinin en büyük gemilerinden ikisi olma özelliğini taşıyan T. ESRA ve T. AYLİN ile sektörde farkındalık yaratan RMK Marine, yurt dışından aldığı 2 gemilik siparişin ilkinin teslim etti. RMK Marine'in asfalt tankeri segmentinde inşa ettiği üçüncü gemi olan 7.760 ton yük taşıma kapasiteli gemiye BIT ECO adı verildi. Konuyla ilgili açıklama yapan RMK Marine Genel Müdürü Adnan Nefesoğlu, asfalt/bitümen tankerleri dizayn ve inşasında kazanılan bilgi, beceri ve tecrübeyi benzer sınıf gemileri inşa etmeye devam ederek daha da geliştirme hedefleri olduğunu söyledi.

BIT ECO ve ROSE PG, RMK Marine'nin son dönemde gerçekleştirdiği en önemli gemi teslimatları oldu.

İş Seyahatine Dair Ne Varsa Seturbiz.com'da

Setur, kurumsal online seyahat platformu BookinTurkey.com'u, Seturbiz.com adıyla yeniledi. "Bizim işimiz sizin iş seyahatiniz" sloganıyla yoluna devam eden Seturbiz.com düzenlenen galayla tanıtıldı.

Setur, 16 yılı aşkın süredir hizmet vermeye devam eden kurumsal online seyahat platformu BookinTurkey.com'u, gelişen hizmet ve teknoloji uygulamalarıyla beraber Seturbiz.com'a dönüştürdü. Seturbiz.com'un lansmanında konuşan Genel Müdür Ahmet Sönmez, Setur'un, turizmin her alanında faaliyet gösteren lider bir marka olduğuna dikkat çekti. Kurumsal pazarın markanın en güçlü olduğu alanların başında geldiğini söyleyen ve Setur'un kurumsal pazara yönelik online satışlarda son üç yılda toplam %80'lik önemli bir büyüme gösterdiğinin altını çizen Sönmez, "Artık yeni hedefimiz hızla global pazarda yer almak. Kurumsal

seyahat kültürü kavramının öncüsü olan BookinTurkey.com seyahat danışmanlığı ve yönetim platformumuzu bu vizyonla yeniledik. Tecrübemiz ve yenilenen yüzümüzle Seturbiz.com bizlere, kurumsal müşteri portföyümüzde bulunan global şirketlerimizin yurt dışı iştiraklerine de hizmet vermemizi sağlayacak" dedi.

Mevcut ve gelecekteki ihtiyaçları öngörerek hazırlandı

Şirketlerin seyahatlerini daha etkin, verimli, bilinçli, kontrollü ve risksiz yönetebilmesi için tüm birimlerin mevcut süreçlerini ve ihtiyaçlarını dinleyen Setur, Seturbiz.com'da bu doğrultuda seyahat süreç yönetim alternatifleri sunuyor.

Seturbiz.com şirketlerin içinde başlayan süreçlerden, seyahatin bitişinden sonraki masraf yönetimine ve raporlamalara kadarki süreci son derece sade ve yalın bir şekilde yürütüyor. Kurumların seyahat ihtiyaçlarının dijitalleştirilmesi üzerine öncü uygulamalar sunan Seturbiz.com, şirketlere kendi seyahat prosedürlerini online ortamda oluşturma olanağı sağlıyor. Kurumların seyahat eden tüm çalışanları için ayrı limit ve onay mekanizmaları tanımlamalarını sağlayan Seturbiz.com, seyahat giderlerinin online raporlar ile takibi, elektronik fatura aktarımı, detaylı fatura dökümleri gibi çözümlerle finans departmanlarının da hayatını kolaylaştırıyor. Seturbiz.com ile gelen yeniliklerden biri de "Toplantı Modülü". Karşılaştırılabilir özel fiyatlarla beslenmiş bu modülde kurumlar şirket toplantıları için de uygun fiyat mekan alternatiflerine kolayca erişebiliyor. İlaç medikal, otomotiv, perakende, bankacılık, inşaat, bilişim, gıda, tekstil sektörleri öncelikli olacak şekilde 2.423 kurumdan 85.653 aktif kullanıcıya %92 tavsiye edilme skoruna sahip olan Setur, Seturbiz.com'u global bir teknoloji platformu olarak yarattı. Seturbiz.com bu özelliğiyle hizmet, Seyahat Danışmanlığı, özelleştirilmiş limit ve onay mekanizması, VIP seyahat hizmeti, 7/24 profesyonel destek, geniş tedarik zinciri, konsolide online raporlar, maliyet tasarrufu, yönetim ve/veya işlem ücreti ile çalışma modeli gibi alternatifleri şirketlerin seyahat yönetmeliklerine uyumlu çalışabilen ve şirketlere ait sistemlerle entegre olabilen bir altyapı da sunuyor.

Ram Sigorta'dan Topluluk Çalışanlarına Özel Hizmetler

Ram Sigorta, yurt içi ve yurt dışında finansal açıdan güçlü ve güvenilir sigorta pazarları ve şirketleri ile doğrudan iş birliği yapmaya devam ediyor. Bu iş birlikleri sonucunda Koç Topluluğu çalışanları ve onların ailelerine özel ürünler de ortaya çıkıyor.

Ram Sigorta, müşterilerinin sigorta ve risk yönetimi süreçlerini 20 kişiden oluşan uzman ve deneyimli kadrosu ile yönetiyor.

Ram Sigorta, Koç Topluluğu'nun ve Türkiye'nin en önemli şirketlerinin sigorta danışmanlığını yaparken sigorta sektörünün en zorlu iş kolu olan enerjinin yanı sıra, her türlü iş kolu için özellikli poliçeler temin ediyor. Şirketlerin risk yönetimine destek olmak, varlıklarını korumak, iş sürekliliğini sağlamak amacıyla, sigortalanabilir risklerini, yurt içi ve yurt dışı piyasalardaki güçlü sigorta ve reasürans şirketlerinin sigorta teminatlarıyla buluşturuyor. Ram Sigorta'nın en önemli hedefi Koç Topluluğu şirketlerinin toplam sigortalanma potansiyelinin bir elden yönetilmesiyle sağladığı faydayı, karşılıklı güven ve şeffaflık ilkeleri çerçevesinde Topluluğa aktarmak. Ram Sigorta, hizmet kalitesini ve uzmanlığını yaygınlaştırmak amacıyla çalışmalarını geliştirirken, öncelikle

risk bağlantıları da dikkate alınarak Topluluk şirketlerinin taşeron ve tedarikçilerine ulaşmayı da amaçlıyor. Endüstriyel alanda ve grup sigortalarındaki bu tecrübeleri ile portföyünün gücünü çalışanlara aktarmak isteyen Ram Sigorta 2017 yılında yeni projelere imza attı. Özel avantajlar içeren iki ürün; Anadolu Sigorta'nın kasko sigortası ve ERGO Sigorta'nın "Ailem Güvende" Tamamlayıcı Sağlık Sigortası Koç Topluluğu çalışanlarına tanıtıldı.

Topluluk Çalışanlarına Özel Kasko

Ram Sigorta'nın Anadolu Sigorta ile gerçekleştirdiği iş birliği ile Koç Topluluğu çalışanlarına özel yüzde 25 prim indirimi, hasar anında sınırsız ikame araç hizmeti ve ücretsiz temel temizlik paketi sağlanıyor. Ayrıca limitsiz sorumluluk teminatı

alternatifi ile karşı tarafa verilebilecek zararlarda mağduriyet yaşanmasının önüne geçiliyor. Ürün tüm Tofaş ve Ford yetkili servislerinde de geçerli ve orijinal yedek parça garantisi de kapsam dâhilinde olacak şekilde oluşturuldu.

"Ailem Güvende" Tamamlayıcı Sağlık Sigortası

Ram Sigorta, sadece Koç Topluluğu çalışanlarının ve eşlerinin, anne ve babaları için geliştirilen özel ürünü, ERGO Sigorta iş birliği ile sunuyor. Sigorta sektörü genel olarak ilk defa sigorta kapsamına alınacak bireyler için 60-65 yaş üzerinde sağlık sigortası paketleri sunmazken, her yaş için geçerli olmak üzere mevcut hastalıklar kapsam dışı tutuluyor ya da basit hastalıklar için ek prim uygulanıyor.

"Ailem Güvende" Tamamlayıcı Sağlık Sigortası'nda ise 80 yaşına kadar giriş imkânı sunulurken poliçe 85 yaşına kadar yenilenebiliyor. En önemlisi herhangi bir sağlık değerlendirmesi yapılmadan, beyan formu doldurulmadan mevcut riskler ve hastalıklar da kapsama alınıyor, ek prim uygulanmıyor.

"Ailem Güvende" Tamamlayıcı Sağlık Sigortası ihtiyaca bağlı olarak, sadece yatarak tedaviler ve ameliyatlara için ya da doktor muayene, tetkik gibi ayakta tedavileri dahil edilerek alınabiliyor. Primler bu teminat kapsamına göre belirlenirken sigortalının ikamet ettiği ile ve yaş grubuna bağlı olarak değişiklik gösteriyor. Paket temel olarak SGK tarafından karşılanan tedavi ve tanı işlemlerinin özel hastanelerdeki fark tutarlarına ürünün geçerli olduğu özel hastanelerde teminat sağlıyor.

Her iki ürünle ilgili bilgilere www.kocailem.com içerisinde yer alan Avantajlar sayfasından ulaşılabilir.

En Sevilenlerde İki Koç Topluluğu Şirketi

MediaCat ve Ipsos iş birliği ile gerçekleştirilen ve Türkiye'nin gönülden bağlı olduğu markaların belirlendiği 2017 Lovemarks Araştırması'nda beyaz eşya kategorisinde Arçelik, tüpgaz kategorisinde ise Aygaz "Türkiye'nin en sevilen markası" unvanına layık görüldü.

Birlikte izleyicinin karşısına çıkan Çelik ile Cem Yılmaz'ın sahne şovu büyük beğeni topladı.

İşini Aşkla Yapanlar Brand Week'te Buluştu

10 yıldır gerçekleştirilen "Türkiye'nin Lovemark'ları" araştırmasında kendi sektöründe bu yıl da birinci seçilen Arçelik, 10 yıldır üst üste bu başarıyı elde eden tek marka oldu. Arçelik'in "Türkiye'nin en çok sevilen beyaz eşya markası" seçildiği etkinlikte markanın efsane karakteri Çelik ve Cem Yılmaz, Türkiye'de bir ilk olan interaktif hologram tekniğiyle "Art of Collaboration-İşbirliği Sanatı" adlı oturumda bir araya geldi.

Cem Yılmaz: "İnsan yanında kendi gibi düşünen bir marka istiyor"

Arçelik Marka Grup Yöneticisi Özlem Akbayır ve Cem Yılmaz'ı bir araya getiren "İşbirliği Sanatı" oturumunda ise Lovemark-Türkiye'nin en sevilen markası olmanın ve işini aşkla yapmanın sırları konuşuldu. Keyifli sohbette Arçelik'in ana sponsoru

olduğu Arif V 216 filmi hakkında konuşan ve babasının da bir dönem Arçelik'te çalıştığına değinen Cem Yılmaz, marka işbirlikleri ve sponsorlukların önemine dikkat çekti: "İnsan yanında kendi gibi düşünen bir marka, bir kuvvet istiyor. Arçelik bu konuda bizi yalnız bırakmadı. Ortaya da güzel bir film çıktı. Ocak ayında hep birlikte perdede göreceğiz." Arçelik A.Ş. Marka Grup Yöneticisi Özlem Akbayır ise Arçelik'in 10 yıl üst üste Lovemark seçilmesinden dolayı büyük mutluluk duyduklarını da söyleyerek, "Arçelik teknolojiyi ve yeniliği Türkiye'nin dört bir yanına ulaştırabilmek için fabrikasından bayisine, servis açısından tüm çalışanlarına kadar hiçbir sınır tanımadan gecesini gündüzüne katarak canla başla çalışmasına borçlu. Türk insanıyla ayrı bir gönül bağımız var. Bu bağ bizi 10'uncu yılda da lovemark yaparak ödüllendirdi" dedi.

En Çok Sevilen Tüpgaz Markası Aygaz

Ürün kalitesi ve üstün hizmet anlayışıyla Aygaz, 2017 Lovemarks Araştırması sonuçlarına göre tüpgaz kategorisinde Türkiye'nin en sevilen tüpgaz markası seçildi. Marka aşkı kavramının değişen dinamiklere uyum sağlama, tüketici ihtiyaçlarını doğru yorumlama ve onlarla duygusal bağ kurma gibi rasyonel ve duygusal göstergeler doğrultusunda değerlendirildiği 2017 Lovemarks Araştırması sonuçları, Aygaz'ın gerek başarılı pazarlama ve iletişim çalışmalarının gerekse üstün hizmet ve ürün kalitesinin tüketicilerin kalbinde karşılık bulduğunu da ortaya koydu. 15-55 yaş arası 3.014 kişinin katıldığı araştırmada tüpgaz sektörünün en sevilen markası Aygaz seçildi.

Diğer taraftan Aygaz, yeni ürünlerinden biri olan palmye üstü şarj cihazını da ilk defa bu etkinlikte tüketicilerin beğenisine sundu.

23 kategoride 2017'nin en sevilen markalarını ortaya koyan araştırmada Aygaz sektörünün lideri oldu.

RAHİM M.KOÇ BİLİM MADALYASI

PROF. DR. DARON ACEMOĞLU'NUN

BU YIL İKİNCİSİ TAKDİM EDİLEN KOÇ ÜNİVERSİTESİ RAHİM M. KOÇ BİLİM
MADALYASI'NIN SAHİBİ, MAKROEKONOMİK BÜYÜME VE KALKINMA,
ÇALIŞMA EKONOMİSİ VE POLİTİK EKONOMİ KONULARINDA ÇIĞIR AÇAN
KATKILARI SEBEBİYLE PROF. DR. DARON ACEMOĞLU OLDU.

Koç Üniversitesi tarafından başarılı bilim insanlarını ödüllendirerek bilime hizmet etmek amacıyla başlatılan Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası töreni, Koç Ailesi üyeleri, bilim ve akademi çevreleri ve iş dünyasının önde gelen isimlerinin katılımıyla Rahmi M. Koç Müzesi'nde gerçekleştirildi. İlki geçtiğimiz yıl fen, mühendislik ve tıp alanında dünya çapında ses getiren çalışmaları ile Prof. Dr. Aydoğın Özcan'ın olan ödölün bu yılki sahibi, iktisadi, idari, sosyal, insani bilimler ve hukuk kategorisinde uluslararası alanda ekonomiye yaptığı katkılar nedeniyle Massachusetts Teknoloji Enstitüsü Ekonomi Bölümü'nden Prof. Dr. Daron Acemoğlu oldu. Prof. Dr. Acemoğlu'na ödölünü Koç Holding ve Koç Üniversitesi Mütevelli Heyet Şeref Başkanı Rahmi M. Koç verdi.

ÖMER M. KOÇ: "KOÇ ÜNİVERSİTESİ TÜRKİYE'NİN EN ÖNEMLİ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA KURUMLARINDAN BİRİ"

Düzenlenen törende konuşan Koç Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı ve Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç, bir üniversite kurma fikrinin, merhum Vehbi Koç tarafından ortaya atıldığı andan itibaren, Rahmi M. Koç'un var gücüyle bu düşüncüyü hayata geçirmek üzere çalıştığına, kurulduğu günden bu yana da Koç Üniversitesi'ni; dünyanın önde gelen akademik kuruluşları arasına katmak için her türlü gayreti gösterdiğine dikkat çekerken, konukların huzurunda kendisine şükranlarını sundu. Ömer M. Koç, "Kendisinin bilime ve bilimsel çalışmalara verdiği bu desteğin, 'Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası' ile daha ileriye taşınacağına yürekten inanıyorum" dedi.

Rahmi M. Koç Bilim Madalyası'nı gelişmiş, müreffeh ve aydınlık bir dünyanın oluşumuna önemli katkılarda bulunması nedeniyle dünyaca ünlü bir bilim insanına vermekten büyük gurur duyduğunu belirten Ömer M. Koç, dünya çapında ses getiren ve diğer araştırmacılara ilham veren çalışmaları nedeniyle Prof. Dr. Daron Acemoğlu'nu tebrik etti. Ömer M. Koç, "Bundan sonraki çalışmalarında da büyük başarılarla adından söz ettireceğine yürekten inanıyorum. Kendisini candan kutlarım" dedi.

Vehbi Koç'un "Sermaye bulunur, makine alınır, teknoloji transfer edilir fakat iyi eğitilmiş insan gücü yoksa netice almak zordur..." sözlerini hatırlatan Ömer M. Koç konuşmasını şöyle

ÖMER M. KOÇ: "KOÇ ÜNİVERSİTESİ; YILLAR İÇİNDE BİLİMSSEL VE AKADEMİK ÇALIŞMALARIYLA HÜR VE İLERİCİ DÜŞÜNCENİN ÇEKİM MERKEZİ HALİNE GELDİ."

sürdürdü: "Vehbi Bey'in ileri görüşlülüğü bu sözlerin altındaki felsefeyle buluşmuş ve bir üniversite kurma fikri oluşmuştu. Amacımız; ülkemizde uluslararası nitelikte, yaratıcı, bağımsız ve tarafsız düşünebilen; liderlik vasıflarına sahip yetkin mezunlar verecek; özgür düşünce ile bilimin sınırlarını ilerleterek; Türkiye ve insanlığa hizmet edecek örnek bir üniversite kurmaktır. Büyük önder Mustafa Kemal Atatürk'ün; 'İlim ve fennin dışında yol gösterici aramak gaflettir, cahilliktir, doğru yoldan sapmaktır. Yalnız, ilmin ve fennin yaşadığımız her dakikadaki safhalarının gelişimini anlamak ve ilerlemeleri zamanında takip etmek şarttır...' sözünü kendimize şiar edinerek temelini attığımız Koç Üniversitesi; yıllar içinde bilimsel ve akademik çalışmalarıyla hür

Prof. Dr. Umran İnan: "Sayın Acemoğlu'nun büyük bir verimlilikle sürdüreceği başarılı çalışmalarının her zaman takipçisi olacağız."

ve ilerici düşüncenin çekim merkezi haline geldi. Yola çıkarken belirlediğimiz hedeflerimizden taviz vermeden, görevlerimizi aksatmadan 24 yıldır çalışıyor; ülkemizin ve dünyanın en iyi eğitim kurumları arasındaki yerimizi her geçen yıl sağlamlaştırıyoruz. Önümüzdeki sene, 25'inci yılını kutlayacak olan Koç Üniversitesi; 7 fakülte, 19 araştırma merkezi, 5 araştırma ve eğitim forumu, 115 laboratuvar ve Koç Üniversitesi Araştırma Hastanesi ile; Türkiye'nin en önemli eğitim ve araştırma kurumlarından biri hâline geldi. Umuyorum 50. kuruluş yılında da; kendi coğrafyamızda ve dünyanın geri kalanında üniversitemizin gerçekleştirdiği başarılı çalışmalardan bahsetmek üzere yine bir araya gelebiliriz.

Bu vesileyle, üniversitemiz mütevelli heyet başkanlığı görevi boyunca; bilime olan inancı ve açık görüşlülüğü nedeniyle; Sayın Rahmi Koç'a ve onun bu güçlü gayretine üstün çalışmalarıyla destek veren akademik ve idari kadromuza bir defa daha teşekkür ederim."

PROF. DR. UMRAN İNAN: "GELECEĞİN BULUŞLARI FARKLI DİSİPLİNLERİN KESİŞİMİNDEN ORTAYA ÇIKACAK"

Ömer M. Koç'un ardından söz alan Koç Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Umran İnan ise madalyanın bu sene,

"İktisadi, idari, sosyal, insani bilimler ve hukuk" alanlarında Türkiye'nin yetiştirdiği, yurt içinde veya yurt dışında evrensel bilgi birikimine üst düzeyde katkıda bulunmuş olan ve 50 yaşını aşmamış bir bilim insanına takdim edildiğini hatırlattı.

Konuşmasının devamında geleceğin en önemli buluşlarının sosyal, insani bilimler ile temel bilimler, mühendislik ve tıp alanlarının kesişmelerinde ortaya çıkacağını anlatan Prof. Dr. İnan, Koç Üniversitesi'nin de kuruluşundan bu yana disiplinlerarası çalışmalara odaklandığını söyledi ve sözlerini şöyle sürdürdü:

"Öğrencilerimizin özellikle son senelerde artan çift anadal tercihlerinde birbirine daha dikey seçimler, örneğin bir mühendisin psikoloji veya felsefe okumasını, ekonomi okuyan bir öğrencimizin görsel sanatlara ilgi duymasını teşvik ediyor, bu heves ve heyecanların en iyi şekillerde yakalanabilmeleri için her türlü imkânı sağlıyoruz.

Bu sene madalya alan bilim insanı da, sosyal bilimler, doğa bilimleri ve teknoloji örtüşmelerindeki argümanları ve 21. yüzyılın en önemli sorunlarından biri olan eşitsizliğin kökeni hakkında öne sürdüğü teorileri ile yeni ufuklar açan bir isim..."

Prof. Dr. Umran İnan, konuşmasının sonunda Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası'nı alan ismi Prof. Dr. Daron Acemoğlu olarak açıklayarak, "Kendisini takdim etmekten olağanüstü gurur duyuyoruz. Daha önce de birçok önemli ödüle layık bulunmuş olan Sayın Daron Acemoğlu'nu huzurlarınızda en içten duygularımla tebrik ediyor; bundan sonra da büyük bir verimlilikle sürdüreceği başarılı çalışmalarının her zaman takipçisi olacağımızı bir kez daha belirtmek istiyorum" dedi.

Ödülünü Rahmi M. Koç'un elinden almak üzere sahneye çıkan Prof. Dr. Daron Acemoğlu ise "Ciddi, bilgiye bağlı kurumların araştırmalarını böyle büyük bir ödüle layık görmesi benim için çok anlamlı" derken sivil toplumun güçlenmesi gerekliliğine dikkat çekerek sözlerini şöyle sürdürdü: "Dünya en kritik dönemlerinden birinden geçiyor. Birçok ülkede demokrasiden çok ciddi geri adımlar atılıyor; ekonomi tamamen değişiyor. Yeni teknolojiler, robotlar, yapay zekâ, küreselleşme tamamen değişiyor. Terörizm artıyor, insanlar dünyanın her yerine hızla yayılıyor. Tüm bunlar dinamikleri de değiştiriyor. Her ülke kamuoyu arayış içinde. Tüm bunlar devletlerin daha güçlü olmasını gerektiriyor ama aynı anda sivil toplum da güçlenmez ise her şey daha da kötüye gider. Bunu unutmayalım."

“KOÇ ÜNİVERSİTESİ TÜRKİYE’NİN PIRLANTASI”

Sahibi olduğu Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası ile ilgili “Benim için çok önemli bir ödül ve bununla gurur duyuyorum” diyerek duygularını ifade eden Prof. Dr. Daron Acemoğlu sözlerini şöyle sürdürüyor: “Koç Üniversitesi akademik olarak Türkiye’nin pırlantası. Beni böyle önemli bir ödüle layık gördükleri için çok mutluyum.”

Prof. Dr. Acemoğlu bugüne kadar birçok başka ödül de aldı. 2005 yılında, Amerikan Ekonomi Derneği’nin her iki yılda bir ABD’deki en iyi 40 yaş altı ekonomistine verdiği John Bates Clark Madalyası’na sahip olan; ekonomi alanında uzun soluklu önem taşıyan çalışmalara her iki yılda bir verilen Erwin Plein Nemmers ödülünü alan ve 2016 yılında da ekonomi dalında BBVA Frontiers of Knowledge (Bilginin Öncüleri) ile ödüllendirilen Prof. Dr. Acemoğlu, Utrecht Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Atina Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, Bath Üniversitesi ve Paris’teki l’École Normale Supérieure’de fahri doktora sahibi.

Massachusetts Teknoloji Enstitüsü Ekonomi Bölümü’nde Elizabeth ve James Killian Profesörü ve Kanada Gelişmiş Araştırmalar Enstitüsü’nde yürütülen Enstitüler, Kurumlar ve Büyüme programı üyesi olan başarılı ekonomistin ayrıca Ulusal Ekonomik Araştırmalar Dairesi ve Ekonomi Politikaları Araştırma Merkezi ile bağlantısı bulunuyor. Acemoğlu Ulusal Bilimler Akademisi, Türkiye Bilimler Akademisi, Amerika Sanat ve Bilimler Akademisi, Ekonometri Derneği, Avrupa Ekonomik Birliği ve Çalışma Ekonomistleri Derneği’nin seçilmiş üyeleri arasında yer alıyor. York Üniversitesi’nin ekonomi bölümünde aldığı lisans eğitimini 1989 yılında bitirdikten sonra, 1990 yılında Londra Ekonomi Üniversitesi’nin matematiksel ekonomi ve ekonometri bölümünde yüksek lisans programından mezun olan ve 1992 yılında da Londra Ekonomi Üniversitesi’nin (London School of Economics) Ekonomi Bölümü’nde doktorasını tamamlayan Daron Acemoğlu, 1993 yılından bu yana Londra Ekonomi Üniversitesi’nde öğretim üyeliği yapıyor. Aynı zamanda Massachusetts Teknoloji Enstitüsü bünyesinde Yardımcı Doçent, Pentti Kouri Doçent Doktor ve Ekonomi Profesörü unvanlarına sahip.

Özellikle James A. Robinson ile birlikte yazdığı “Diktatörlük ve Demokrasinin Ekonomik Kökenleri, Modern Ekonomik Büyüme Giriş”, yine James

Prof. Dr. Daron Acemoğlu gerçekleştirdiği çalışmalarla dünya çapında tanınıyor.

A. Robinson ile birlikte yazdığı “Ulusların Düşüşü: Güç, Refah ve Yoksulluğun Kökenleri”, son olarak da David Laibson ve John List ile birlikte yazdığı “Ekonominin Prensipleri” kitaplarıyla birlikte geniş bir kitle tarafından tanınan Prof. Dr. Acemoğlu akademik çalışmalarıyla da adından söz ettiriyor. Araştırmaları özellikle siyasal ekonomi, ekonomik gelişme ve büyüme, insan sermayesi kuramı, büyüme teorisi, inovasyon, araştırma teorisi, ağ ekonomisi ve öğrenme de dâhil olmak üzere, ekonomi bünyesindeki çok çeşitli çalışma konularını kapsıyor. Daron Acemoğlu’nun sahibi olduğu çok sayıdaki ödül ve burslar arasında; 2004 yılında Chicago Üniversitesi’nin açılış töreninde aldığı T. W. Shultz Ödülü, çalışma ekonomisine üstün katkılarından ötürü 2004 yılında aldığı Sherwin Rosen Award Ödülü, 2006 yılında Türkiye Bilimler Akademisi tarafından layık görüldüğü Seçkin Bilim Ödülü, 2007 yılında Budapeşte’deki Rajk Üniversitesi’nden aldığı John von Neumann Ödülü ve 2017 yılında aldığı Carnegie Bursu yer alıyor. ■

Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası ödül törenine özel hazırlanan Prof. Dr. Daron Acemoğlu videosunu izlemek için QR kodu okutabilirsiniz.

“EKONOMİK KRİZ RİSKİ DEVAM EDİYOR”

TÜRKİYE’NİN BATI’DAN UZAKLAŞMASININ EKONOMİYE OLUMSUZ YANSIDIĞINI DİLE GETİREN PROF. DR. DARON ACEMOĞLU, SAĞLIKSIZ BÜYÜME NEDENİYLE EKONOMİK KRİZ RİSKİNİN SÜRDÜĞÜ ÖNGÖRÜSÜNÜ YİNELİYOR.

 ÖZLEM KAPAR BAYBURS

Uluslararası alanda ekonomiye yaptığı katkılar nedeniyle bu yıl Koç Üniversitesi Rahmi M. Koç Bilim Madalyası’na layık görülen, dünyanın en önemli ekonomistleri arasında yer alan Prof. Dr. Daron Acemoğlu, Türkiye ekonomisinde son dönemdeki büyümenin “talep odaklı” olması nedeniyle sağlıklı olmadığını düşünüyor. Bizden Haberler’e verdiği özel röportajda, ekonomilerdeki büyümenin verimliliğin artmasıyla mümkün olabileceğini savunan Acemoğlu, sağlıksız büyüme nedeniyle Türkiye ekonomisinin yavaşlama riski ile karşı karşıya olduğunu belirtiyor. Acemoğlu, daha önce dile getirdiği gibi Türk ekonomisindeki kriz riskinin sürdüğüne dikkat çekiyor ve “2018 ve 2019’da kriz riski devam ediyor” diyor. Prof. Dr. Daron Acemoğlu ile Türkiye ve dünya ekonomisine dair öngörülerini konuştuk.

VERİMLİLİĞİN ARTMASI ŞART

Hükümet Orta Vadeli Program’da Türkiye ekonomisinin bu yıl yüzde 5,5 büyüyeceğini öngörmüştü. 2017’yi Türkiye ekonomisi açısından nasıl değerlendirirsiniz? Genel tabloda gördüğünüz olumlu ve olumsuz yönler neler?

Hükümetin açıkladığı rakam bence biraz iyimser bir beklenti. Çünkü Türk ekonomisinin şu anda çok büyük yapısal problemleri var. Bunlar, son 10 senedir devam eden yapısal problemler. Ekonominin büyümesi genelde üretkenliğin büyümesiyle ilgili değil, daha çok taleple büyümesiyle ilgili. Bu yüzden risk faktörleri genelde daha yüksek oluyor. Taleple büyümenin de tabii ki uzun dönemli sürdürülen bir politika olmadığını biliyoruz. Çünkü hem enflasyon hem de daha da

önemlisi kur ve kriz riski gibi faktörler söz konusu; dolayısıyla Türkiye ekonomisinin taleple büyüme potansiyeli var ama üretkenliğin daha çok artması şartıyla bu sağlıklı bir büyümeye dönüşebilir. Türkiye’nin genç ve dinamik nüfusu ile üretkenliği hızla artırması lazım. Sürekliliği olan büyüme, verimliliğin artmasıyla mümkündür. 2017’ye baktığımızda genel tabloda gördüğümüz en önemli negatif durum, Türkiye’nin ekonomik ve yapısal olarak Batı’yla daha da uzaklaşmasıdır. Türkiye’nin teknolojik olarak olsun, kurumsal olarak olsun Batıyla daha sıkı ve pozitif bir ilişki içerisinde büyümesi, kendi uzun vadeli üretkenliği ve kurumsal sağlığı açısından çok daha yararlıdır.

RİSKLERİ GÖRMEMİZ LAZIM

Bazı raporlarda 2018’de Türkiye ekonomisi için tehlike sinyallerine dikkat çekiliyor. Geçen yıl siz de “Bir-iki yıl içinde kriz olabilir” öngörüsünde bulunmuştunuz. Şu anda ne düşünüyorsunuz?

Ne yazık ki böyle bir risk var. Büyüme sağlıklı olmadığı için ekonominin yavaşlama riski çok yüksek. 2018’de olsun ya da 2019’da olsun; bu riskleri görmemiz lazım. Daha önce dile getirdiğim gibi bir-iki yıl içinde kriz olabilir.

ABD’DE VERGİ YASASI EKONOMİYİ SARSABİLİR

Dünya ekonomisinde 2018 nasıl bir yıl olacak? Geleceğe umutla bakmak için olumlu işaretler var mı?

Geleceğe umutla bakmak için olumlu işaretler var elbette ama olumsuz işaretler de var. Dünyadaki ge-

lişmeler arasında Türkiye için de en önemli konu, Avrupa ekonomisinin çok sağlıklı bir şekilde büyümesidir. Krizi geride bırakmış durumdalar. Hatta periferideki Güney Avrupa bile daha sağlıklı değişiyor. Ama Amerikan devletinde bu sefer tam tersine ekonomik problemler var. Ve bu problemler aynı Türkiye'deki gibi kurumsal ve politik. Aslında temeline bakarsanız Amerikan ekonomisinde sağlıklı ve teknolojik olarak önemli adımlar var. Çalışma piyasası hızlandı. Ücretler artıyor ama aynı zamanda Donald Trump hükümetinden gelen birçok risk var. Bunlardan bazıları çok somut riskler. Örneğin şu an geçirmeye çalıştıkları vergi yasası ekonomiyi gayet sarsacak bir yasa olabilir. Kısa dönemli olmasa bile uzun dönemde olacak. Çünkü bütçe açığını çok artıracak, kamu bütçesini çok zorlayacak bir yasa. Belki daha da riskli olan kurumsal yapı. Yani Trump hükümeti, Trump'un kendisi, çevresi yani bürokratlar/politikacılar kurumsal yapıya zarar vermeye devam ediyor. Bu durum Amerika'nın hem kendi içindeki problemlerini hem de yurt dışıyla, yani dünya ekonomisiyle olan ilişkilerini negatif etkiliyor.

KAPSAYICI KURUMLAR ZAYIFLIYOR

Her zaman ekonomik ve sosyal refah açısından kapsayıcı ve dışlayıcı olarak karşıt kutuplardaki kurumların önemine vurgu yapıyorsunuz. Kapsayıcı olanlar gelişmeyi sağlıyor. Sizce Türkiye'de bu işlevi yerine getirebilen kurumlar var mı?

Hayır yok. 2000'lerin ilk başına bakarsak Türkiye'de-

ki kapsayıcı kurumların geliştiğini ve yavaş yavaş kuvvetlendiğini görüyoruz ama özellikle "Ekonomi alanında Türkiye'de neler olabilir" diye sorarsak kapsayıcı kurumların hangileri olabileceğine dair net yorum yapamıyoruz. Yargı, Sermaye Piyasası, TOKİ gibi kurumların süreçleri bağımsız olarak yürütmeleri ve bu şekilde iş dünyasına ve Türk vatandaşlarına en doğru şekilde hizmet vermeleri gerekir. Ama bu kurumların hepsinde bir zayıflama hissediyoruz. Eskisinden daha zayıf ve daha bağımsızlıklarını kaybetmiş bir şekilde oldukları için ekonomik yapının kapsayıcılığını üstlenemezler.

GENÇ NÜFUSU ÇOK İYİ KULLANMAMIZ LAZIM

Yaşlanan nüfusun ekonomik durgunluğa sebep olacağı teorisini yıkan bir makale yayınladınız. Bunu da otomasyonun yaygınlaşmasına bağlıyorsunuz. Bu kapsamda gelecek için nasıl bir tablo çizersiniz? Genç nüfuslu olmak, bizim gibi ülkeler için avantaj olabilir mi?

Türkiye'nin sahip olduğu genç nüfus, şu ana kadar avantaj olabilecek bir şeydi. Evet, Türkiye'nin nüfusu çok genç ve çok dinamik. Ama şu ana kadar genç nüfusu aktif kullanamadık. Yakında Türkiye de yaşlanmaya başlayacak. Benim makalemi alırsanız bunun Türkiye için korkunç bir şey olmayacağını söylüyor. Ama şunu vurgulamak istiyorum; genç nüfusu daha iyi kullanabilecek potansiyelimiz var. Gelecek 10 sene içerisinde bunu kullanmamız çok önemli. ■

divan

Istanbul 1956

Yeni yılda mutluluklarınıza,
tatlarımızla ilham kaynağıyız.

DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ'NE ZOR ÖDEV

■ AYŞEGÜL KURŞUN KAPTAN

DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ'NÜN 11-13 ARALIK'TA ARJANTİN'DE DÜZENLENECEK 11. BAKANLAR KONFERANSI'NDAN ÖNEMLİ KARARLAR ÇIKMASI BEKLENİYOR. KORUMACI SÖYLEMLER, YILLARDIR SONUCA BAĞLANAMAYAN KONU BAŞLIKLARI VE ÖRGÜTTE İÇ REFORM BEKLENTİLERİNİN IŞIĞINDA KONFERANSIN GÜNDEMİ KABARIK.

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) amacını "ülkelerarası ticaretin olabildiğince özgür, sorunsuz ve düzenli şekilde yapılmasını sağlamak" olarak özetliyor. Bütün sorunlarına ve işleyişine dair yapılan sert eleştirilere rağmen, DTÖ en önemli uluslararası platformlardan biri olma özelliğini halen taşıyor: 160'tan fazla üyesiyle dünya ticaretinin yüzde 98' inin temsil edildiği bir platform ve halihazırda 20'den fazla ülke "DTÖ üyesi" sıfatını almak için sırada bekliyor.

Brezilyalı diplomat Roberto Azevêdo'nun genel direktörlük görevini yürüttüğü DTÖ, 11-13 Aralık 2017'de Arjantin'de düzenlenecek 11. Bakanlar Konferansı'nda "yapılacaklar listesi"nden en

azından birkaç maddeyi çözüme kavuşturmayı umuyor. DTÖ'nün Bakanlar Konferansı geçmişte bakıldığında şu ana kadar bütün konferansların üzerinde uzlaşılan bir metinle sonuçlandığı görülüyor. Ancak bu "uzlaşmaların" genellikle son dakika gerçekleştiği, kesinkes çizilmiş sınırlar ve bildirimlerden çok, daha belirsiz bir dille kaleme alındığı yönünde eleştiriler var. Böylesi bir geçmişin yarattığı olumsuz havaya son bir yıllık dönemde yaşanan politik, ekonomik ve toplumsal gelişmeler de eklendiğinde DTÖ, aralık ayında hayal kırıklığı beklentilerini alaşağı edecek güçte bir uzlaşma metnine imza atabilir mi? Belki...

DÜNYA TİCARET RAPORU OLUMLU

DTÖ ekonomistleri eylül ayında güncelleyip yayımladıkları 2017 Dünya Ticaret Raporu'nda, Nisan 2017 raporundaki tahminlerini yukarı çektiler. Buna göre, 2017 global mal ticaretinde artış beklentisi, yüzde 2,4'ten, yüzde 3,6'ya çıkarıldı. 2016'daki yüzde 1,3 düzeyindeki büyüme göz önüne alındığında, yüzde 3,6'lık beklentide iyimserlik boyutu daha çok öne çıkıyor. Bu pembe tablonun en büyük destekçileri, yılın ilk yarısında Asya bölgesi içindeki ticaret artışı ve Kuzey Amerika'nın 2016'da çok düşük olan ithalat talebinin 2017'nin ilk yarısında yükselmesi. DTÖ ekonomistleri yine de çok fazla beklenti yaratmamaya özen gösteriyor ve ekonomik/politik gelişmelerin getireceği belirsizlik ve riskli durumların da göz önüne alınması gerektiğini dile getiriyor; "dikkatli bir iyimserlik" tavrının önemini vurguluyorlar. Genel Direktör Roberto Azevêdo, "Ticarette yaşanması olası büyümeleri tehdit eden çok önemli riskler var. Bu riskler korumacı söylemin ticareti sınırlayıcı aksiyonlara dönüşmesi, küresel jeopolitik gerilimin endişe edici şekilde artması ve doğal afetlerin ekonomik büyümeyi olumsuz etkilemesi olarak özetlenebilir" diyor.

TRUMP ETKENİ

Azevêdo'nun bahsettiği "korumacı söylem" başkanlık süresinin ilk yılını pek çok tartışma, kriz ve sorunla geçiren Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Donald Trump'ın Mart 2017'deki açıklamalarıyla ilgili. Trump, ABD'nin diğer ülkelerle yapılmış ticari anlaşmalarının yeniden gözden geçirilmesini istedi. Bu açıklamayı yaptığı aynı konuşmada "ABD çıkarlarına ters olduğuna

inandığımız DTÖ kararlarına uymak zorunda değiliz" diyerek ABD ticaret politikasında çok büyük bir değişikliğin gerçekleşebileceği sinyali verdi. Uzmanlar bu politika değişikliğinin tek taraflı uygulanacak gümrük vergilerinden ABD dışında fabrikası olup ürünlerini ABD'de satan şirketleri cezalandırmaya kadar pek çok yeni gelişmeyi doğurabileceğinden endişeli. Böylesi bir politika değişikliği Trump'ın seçim kampanyası boyunca tekrar ettiği "Amerikan vatandaşlarına iş yaratma önceliği" sözünün bir yansıması olarak görülüyor.

Trump yönetiminin bu tutumu DTÖ'yü sarsmaya başladı bile. Örgütün temyiz kurulunda iki boş pozisyon bulunuyor ve bu boş pozisyonlar için seçim sürecinin başlamasına dair AB ve yedi Latin Amerika ülkesinin temmuz ayında verdikleri teklifi ABD reddetti. Bu itiraz ABD'nin örgüte olan eleştirilerinin bir yansıması olarak görülüyor. Financial Times'a verdiği bir röportajda, bu tutumun "örgütü içeriden bitirme" amacı güttüğünü söyleyen AB Komisyonu'nun Ticaretten Sorumlu Üyesi Cecilia Malmström, örgütteki bu çıkmazın dünyanın en güçlü ülkelerinin ticaret konusunda yaşadıkları sorunları çözmede kilit rol oynayan sistemin yıkılması anlamına geldiğinin altını çizdi.

BİR DÖNÜM NOKTASI FIRSATI

Bütün bu gelişmelerin gölgesinde DTÖ 11. Bakanlar Konferansı'na hazırlanıyor. Çözüm bekleyen farklı konu başlıkları olsa da, uzmanlar DTÖ'nün konferansı başarıyla sonuçlandırmak için üç ana konuda karar ya da en azından önemli yol alması gerektiğini savunuyor: Zararlı balıkçılık sübvansiyonları, e-ticaret ve tarımsal ticaret.

DTÖ, 2001 yılından beri Doha görüşmeleri kapsamında zararlı balıkçılık sübvansiyonları konusunu konuşuyor. 2015'te dünya liderlerinin üzerinde anlaşma sağladığı "Sürdürülebilir Büyüme Hedefleri" kapsamında, DTÖ'nün liderliğinde 2020 yılına kadar zararlı balıkçılık sübvansiyonlarının yasaklanması ya da sonlandırılmasına dair net bir hedef de ortaya konuldu. Bu hedefe göre yasadışı, rapor edilmeyen ve düzenlemelere uymayan balıkçılık faaliyetlerini kısıtlama ve buna dair yeni sübvansiyonları engellemeye önem ve öncelik verilecek. Aralık ayında DTÖ düzeyinde balıkçılık

Dünya ticaretinde son aylarda artış söz konusu. DTÖ ekonomistleri, bu nedenle yıl sonu tahminlerini yukarı yönlü revize etti.

2017 DÜNYA TİCARET RAPORU'NDAN ANA BAŞLIKLAR

- >> Dünya ticaret hacminin 2017'de yüzde 3,6 büyümesi bekleniyor.
- >> Beklentileri aşan büyümede ana güçlerin Asya ve 2016'da kaydedilen zayıf ithalat rakamlarının düzelmesiyle Kuzey Amerika olması bekleniyor.
- >> Ticaret büyümesinin 2018'de yüzde 3,2 olması bekleniyor.
- >> 2017'de ticaret büyümesinin GSYİH'ye oranının yüzde 1,3'e yükselmesi bekleniyor.
- >> İhracat talepleri güçlendi; bu da 2017'nin ikinci yarısında oluşan düzenli ticaret ivmesine işaret ediyor.
- >> Ekonomik düzelme ticaret politikalarındaki düzenlemeler, finansal kısıtlamalar, jeopolitik gerilimler ve ekonomik zararlara yol açan doğal felaketler sebebiyle sekteye uğrayabilir.

sübvansiyonlarına dair bir anlaşma sağlanırsa bu bir dönüm noktası olacak. Örgüt, tarihinde ilk defa üyelerinin ticari kazançlarını ve çıkarlarını korumak yerine, sürdürülebilir büyüme adına bütün insanların çıkarına hizmet edecek bir anlaşmaya imza atmış olacak.

İNTERNET DEVLERİNE KÖTÜ HABER

DTÖ'nün çözüme kavuşturması ya da en azından ele alması beklenen konulardan ikincisi e-ticaret. Örgüt 1998 yılında e-ticarete dair bir çalışma programı geliştirdi. Günümüzde gümrük kuralları dışında çok geniş olmayan kapsamıyla bu program, çağının çok gerisinde kalmakla itham ediliyor. Avrupa Birliği'nden peş peşe gelen açıklamalar herhangi bir global anlaşma olmazsa dijital vergi konusunda AB'nin bu konuda tek başına hareket etmeye hazır ve kararlı olduğu yönünde. Amazon, Google ve Facebook gibi daha düşük vergi ödemek için merkezlerini İrlanda ve Lüksemburg gibi Avrupa ülkelerine taşıyan çevrimiçi devleri de bu gelişmeleri yakından izliyor. Avrupa Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker'ın açıklamasına göre komisyon gelecek yıl AB ülkelerinde geçerli, daha adil ve etkili vergilendirme kuralları teklifinde bulunacak.

Juncker'ın vurguladığı yasal düzenlemeler sonrasında Google gibi bir şirketin AB ülkelerindeki gelirleri için vergi öderken her ülkenin kendi vergi kanunları ve şartlarının geçerli olması hedefleniyor. Kısaca Facebook, Google ve Amazon çok yakında AB'deki faaliyetlerinin tamamı için geçerli vergi avantajlarına veda edebilir. Komisyon yine de AB'nin tek taraflı girişimlerinin DTÖ kurallarıyla uyumlu olmasına büyük özen göstereceklerini de belirtiyor. DTÖ'nün e-ticaret ve dijital çağ konusunda karar alıp almayacağı örgütün yeni çağa ve düzene ne

BİTMEYEN TARTIŞMA: TARIM

DTÖ'nün, aralık ayındaki Bakanlar Konferansı'nda ele alması beklenen üçüncü konu ise tarımsal ticaret. Konferansta, bazı gelişmekte olan ülkelerin DTÖ'nün tarımda getirdiği minimum fiyat ve ilgili sübvansiyon kuralları ışığında, özellikle taban fiyatlar konusunda yaşadıkları sıkıntıların çok kapsamlı konuşulması bekleniyor. DTÖ Tarım Anlaşmaları Başkanı Kenya Elçisi Stephen Karau 11. Bakanlar Konferansı'nda özellikle tarıma yerel destek konusunun konuşulup bir sonuca bağlanması konusunda neredeyse bütün üyelerin destek verdiğini belirtirken yöntem konusunda farklı görüşlerin olduğunu da özellikle ekliyor. Karau ayrıca bazı üyelerin aralık ayındaki toplantının "çalışma programı" oluşturup daha sonrası için tartışma başlıklarını belirlemesi gerektiğini savunduklarını da dile getiriyor. Tarım alanında bir diğer konu ise özel korunma mekanizmaları. Çokça tartışılan bu mekanizmalar bir ürün için tetik oranlar belirlenmesi ve ithalat miktarı bu oranı aştığında, otomatik olarak daha yüksek tarifelerin devreye girmesi olarak özetlenebilir. Bakanlar Konferansı'nda bu mekanizmaların savunucuları, özel korunma mekanizmalarının da ayrı bir başlık olması ve görüşmeler sonucunda fiyat ya da hacim bazlı bir korunma mekanizması üzerinde anlaşılmasını umuyor.

G20 LİDERLER DEKLARASYONU VE DTÖ

Temmuz 2017'de Hamburg'da toplanan G20 üyeleri zirve sırasında ve sonrasında verdikleri mesajlardı. Oturumlarda G20 ülkelerinin liderleri global ekonomi ve uluslararası ticarete dair gündemdeki konuları tartışma şansını buldular ve bu başlıkların biri de G20 ile DTÖ'nün birbirlerini adeta tamamlayan rolleriydi. Buna göre konuşmacılar G20 ile DTÖ'nün görev dağılımı üzerinde durdular: G20 dünya ticaret ajandasını oluştururken DTÖ'nün ise bu ajanda paralelinde

DTÖ'NÜN 11. BAKANLAR KONFERANSI'NI BAŞARIYLA SONUÇLANDIRMAK İÇİN ÜÇ ANA KONUDA KARAR YA DA EN AZINDAN ÖNEMLİ YOL ALMASI GEREKTİĞİ SAVUNULUYOR: ZARARLI BALIKÇILIK SÜBVANSİYONLARI, E-TİCARET VE TARIMSAL TİCARET.

çalışıp aksiyon alması gerektiğini vurguladılar. Pek çok ekonomist ve diplomat DTÖ'nün bu paralellikten yararlanması gerektiğini söylüyor. DTÖ böylesi bir yöntem belirlerse 11. Bakanlar Konferansı'nda G20'nin Liderler Deklarasyonu'nda maddeleştirdiği konulara el atabilir: Uluslararası ticaretin korunması, DTÖ de dahil olmak üzere mevcut ticaret sisteminin sıkıntıları, yerel ve uluslararası ticaret politikalarının uyumu ve bilgi alışverişinin önemi. DTÖ 11. Bakanlar Konferansı'ndan beklenenler dünya ticareti için kritik önemde; yukarıda sayılanlar ana öncelikler olsa da liste uzayıp gidiyor. İşte tam bu noktada bazı kuşucular ise daha realist bir tavır benimseyip bu sorunların aslında çok daha ciddi başka nedenlere dayandığını ve bakanlar düzeyinde gerçekleşecek bir DTÖ toplantısında çözülemeyeceğini savunuyorlar. Bu eleştiriyi yapanların Bakanlar Konferansı'nda beklediği daha farklı ve G20 üyelerinin de Liderler Deklarasyonu'nda "mevcut ticaret sisteminin sıkıntıları" başlığı altında vurguladığı bir yaklaşım var: DTÖ'nün daha etkili ve söz sahibi bir örgüt haline dönüşüp çağının ihtiyaçlarına yanıt verebilmek için reformlara kucak açması. 11. Bakanlar Konferansı dünya ticaretinde sorunlara somut yanıtlara yanıt getiremeyecekse bile bu toplantıyı DTÖ'nün bir fırsat olarak görmesi ve hızlı alınan kararlar ile işleyişe dair reformları konferans sonrasında hayata geçirmesi bekleniyor. ■

RAHMI M. KOÇ MÜZESİ'NİN YENİ SAKİNLERİ

Rahmi M. Koç Müzesi kuruluşunun 23. yıldönümünde müze bünyesine katılan değerli objelerin heyecanını yaşıyor. Müzenin yeni sakinlerinin hikâyelerini Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç anlatıyor.

Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç, 2014 yılında Rahmi M. Koç Müzesi'nin 20. kuruluş yıldönümü vesilesiyle *Bizden Haberler*'e verdiği röportajda şöyle demişti: “İlk olmanın hem zorluğu vardır ve hem de mesuliyeti. Zorluğu, geçilmemiş bir yoldan yürümenizdir. Sorumluluğu ise iyi bir örnek ortaya koymak ve başarmak zorunda olmanızdır.”

Bu sözlerle anlattığı gibi, Türkiye'nin ilk sanayi müzesini kurmakla yetinmedi Rahmi M. Koç, bu müzenin daha da gelişmesini sağlayarak, müzeyi dünya çapında örnek teşkil edecek bir noktaya taşıdı. Bu yolculuğun başarıya ulaşmasında müze bünyesinde yer alan birbirinden özel objelerin payı da büyük oldu. Bugün Birleşik Krallık'taki Science Museum ve National Railway Museum ve Almanya'daki Deutsches Museum ile eş değer bir koleksiyona sahip olan Rahmi M. Koç Müzesi; tarihsel değeri yüksek özel objeleri bünyesine katmaya devam ederken, misafirlerine geçmişten ilginç hikâyeler anlatıyor.

“HEYECAN VERİCİ BİR KUTLAMA GECESİ”

Türkiye'nin ilk sanayi müzesi Rahmi M. Koç Müzesi'nin kuruluş yıldönümü ve beraberinde müzeye bağışlanan eserlerin kutlama töreni 21 Kasım'da gerçekleştirildi. Düzenlenen özel davette konuklara seslenen Rahmi M. Koç, “Bu sıradan bir gece değil. Tam aksine benim ve müzemiz için heyecan verici bir kutlama gecesi” sözleriyle konuşmasına başladı. Beşi doğal ölçüsünde biri de ağır hizmet tipi 6 modelin koleksiyona katıldığı bilgisini misafirleriyle paylaşan Rahmi M. Koç, modellerin tümünün müzenin atölyesinde orijinaline uygun olarak restore edildiğine dikkat çekti. Rahmi M. Koç, “İlk defa tarihsel önemi bu kadar büyük objeleri aynı anda koleksiyonumuza katıyoruz. Müzemin koleksiyonu ile gurur duyuyoruz,” dedi ve bu objelerin her birinin ilgi çekici hikâyelerinin olduğunu altını çizdi. Müzenin yeni konuklarının tarihte iz bırakan hikayelerini Rahmi M. Koç'un özel anlatımıyla *Bizden Haberler* okuyucularıyla buluşturuyoruz.

MG A MODEL, 1955

"Ben iş hayatına otomobilcilikle başladım. Dearborn'daki Henry Ford Müzesi'ni görünce 1950'den evvelki arabalara merakım arttı. Bu otomobil de takribi o yıllardan..."

MG A ilk kez 1955 Frankfurt Otomobil Fuarı'nda tanıtılmıştı. O dönemde MG TF modeli yerine tasarlanmıştı. Çünkü MG, 1951'deki Le Mans yarışına katılan otomobilini daha aerodinamik bir hâle sokmak istemiş. Araç üzerindeki çalışmalar tamamlanınca bu eşsiz görüntü

ortaya çıkmış. Bu nedenle İngilizce'de görünüş anlamına gelen 'Appearance' kelimesine ithafen adına A harfini eklemişler.

MG A, üretiminin durdurulduğu 1962 yılına kadar Britanya'nın en popüler spor otomobillerinden biriydi. Bu sürede 101 binden fazla satıldı ve Britanya'nın en fazla ihraç ettiği araba modeli oldu.

Bundan yıllar evvel müzemize katmak üzere bir MG

aramaya başlamıştık. Kendi vatanı İngiltere'de çok pahalı idiler. Bu nedenle Amerika'daki arkadaşımız Hakan Sayın'dan ricada bulunduk. O da şansımıza iki tane birden buldu. Bunlardan bir tanesine hiç el değmemişti ve 10 sene evvel bir samanlıkta bulunmuştu. Diğeri ise bir çiftlikte idi. İkisini de aldık, restore ettik. Beni en çok memnun eden ise ikisinin de direksiyonunun solda olması. Motoru 4 silindirli ve 77 hp gücünde. Çok şık bir klasik."

"Müzemizde sergilenen otomobillerin ilgi çekici hikâyeleri vardır. MG A da döneminin en sevilen otomobillerinden biri olarak müzemizdeki yerini almıştır."

MARSHALL BUHARLI YOL SİLİNDİRİ, 1928

"Bu obje 12 tonluk 'S' tipi bir Marshall buharlı yol silindiridir. Bu silindiri üreten Marshall şirketinin geçmişi 1848 yılına kadar uzanır. Ancak şirket üretime 1863 yılında başlar. Buhar makineleri, taşınabilir motorlar ve tarımsal makine imalatında uzmanlaşmış ilk şirket-

lerden biri olduğunu söyleyebilirim. Hatta 1930 yılında ilk dizel traktörü de yine bu şirket üretmiştir. Marshall Sons&Co. şirketi, özellikle I. Dünya Savaşı'nda yaşanan yıkım sonrası tarım ve sanayisini geliştirmeyi arzu eden ülkelerden önemli siparişler alır. 1925 yılında ise o güne kadar verilen en büyük silindir siparişiyle karşılaşılır. Siparişi Yunanistan hükümeti vermiştir ve şirketten toplam 100 adet 'S' tipi buharlı silindir üretmesi istenmiştir. İşte bu makinelerden biri de şu anda müzemizde bulunan 1928 yılında üretilen bu makinedir. Obje esasen Yunanistan, Atina'daki Glyfada Belediyesi'ne aittir. Atina'da böyle bir makine olduğunu orada oturan İstanbullu Rum dostum, Habertürk Atina muhabiri Taki Berberakis haber verdi. Ancak Taki belediye başkanını tanımıyordu, devreye dostum Nicos Vernicos girdi. Nicos belediye başkanını tanıdığını, ancak seçimler olduğu için bir süre beklememiz gerektiğini söyledi. Nitekim seçimleri başkan kazandı, Nicos da belediye başkanını ikna etti. Makine onlara ait olmak üzere teşhir amacıyla bizlere verdiler. 2015 yılının Temmuz ayında Glyfada Belediye Başkanı Sayın George Papanikalou ile imzaladığım sözleşme ile buharlı silindirin Türkiye'ye getirilmesini sağladık. Makine oldukça kötü durumdaydı, bu yüzden de restorasyonu oldukça uzun sürdü. Zira biz makinenin işler hâle gelmesini arzu ettik. Yıldırım Aker, bunu başardı ve silindir, o gün hattan inmiş gibi pırıl pırıl, işler vaziyette müzeye teslim edildi."

M/Y SAVARONA YATINA AİT FİLİKA, 1931

"Müzemiz için oldukça kıymetli parçalardan biri de M/Y Savarona yatına ait bu filikadır. Türkiye Cumhuriyeti'ne ait Cumhurbaşkanlığı yatı olarak 1938'in 23 Şubat'ında Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün kullanımı için tahsis edilen M/Y Savarona, dünyaca tanınan Blohm & Voss Tersanesi tarafından Hamburg'da 1931'de inşa edilmişti. O yıllarda Brooklyn Köprüsü'nün mühendisi Amerikalı John A. Roebling'in mirasçısı Mrs. Emily Roebling Cadwallader için tasarlanmıştı.

1931'de denize indirildiğinde 136 metre uzunluğuyla dünyanın en büyük yatı idi. Bugün hâlâ en büyüklerden biri...

Yıllar evvel Kajima Grup, Savarona'yı devletten kiralamıştı. Ondan sonra da Kahraman Sadıkoğlu 49 seneliğine işletme hakkını aldı ve restore etti. Restorasyon çalışmalarını yerinde görmek için her cumartesi tersaneye giderdim. Bize orijinal manikası hediye etti.

Tepede ağırlık olmasın diye bunları katı plastikten döktürdüler. Savarona denize indi, aradan zaman geçti. Filikalarının hepsini yenilediler. Bir tane orijinal istiyorduk. Aradık, taradık bir tane otelin bahçesinde, ikiye bölünmüş olarak bulduk. Otel sahibi Sayın Hakan Çelen, eksik olmasın, bize başısladı. Kullanılabilecek parçalarını elde tutarak, geri kalanını yeniledik ve restore ettik. Müzemizdeki bu filika 7,5 m uzunluğunda, 2,5 m genişliğinde ve 1,1 m yüksekliğinde. Gövdesi ise metal. Filikanın birleşim yerleri perçinli, küpeştesi, oturakları ve dümen donanımı ahşap."

"Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk hayatının son günlerini Savarona'da geçirmiştir. Dolayısıyla bu filikanın bizim için manevi değeri çok yüksektir."

I. & E. GREENWALD BUHAR MAKİNESİ, 1906

"Cincinnati, Ohio'da inşa edilen bu çapraz bileşik, yatay buhar makinesi koleksiyonumuz açısından çok özeldir. Bunun sebebi; Amerikan tarzı olarak bilinen, halat tahrikli ile süreklilik sağlanan, güç aktarma sistemidir. 1987 yılında National Register of Historic Places by The U.S. Park Service tarafından tarihi obje olarak kayıt altına alınmış. Tam 62 ton ağırlığındadır. 366 metre uzunluğundaki 38 mm çaplı halatın aktarımı ile dakikada 36 devir yaparak 750 beygir güç sağlar. Ürettiği gücü, halat tahrik sistemi vasıtasıyla fabrika geneline iletir. Bu şekilde Teksas Beaumont'taki Beaumont pirinç değirmenine tam 56 yıl boyunca hizmet vermiştir. 1984 yılında, Finlay B. Matheson ve Brian Doran tarafından Beaumont'tan Miami'ye taşınmıştır. Ardından da, ne mutlu ki, Sayın Finlay B. Matheson tarafından müzemize bağışlandı. Esas mesele ise makinenin Miami'den müzemize getirilmesi oldu. Bu işlem için Yıldırım Aker ve Erkan Eren'i Amerika'ya gönderdim. Mr. Finlay Matheson bir yardımcısıyla birlikte sökme işlemini bizzat gerçekleştirdi. Bir haftada biten işlemin sonunda makine İstanbul'a getirildi. Restorasyonu ise 3 ay sürdü."

UNION PASİFİK DEMİRYOLU LOKOMOTİF MODELİ "BIG BOY", 1941

"Koleksiyonculuğa olan merakımın Marklin trenlerle başladığını bilen bilir. O merak, devamında buharlı makinelerle olan ilgimin de çıkış noktasıdır. Bu endüstriyel miras da bana Marklin trenlerimi hatırlatıyor. Bu lokomotiflere ebatlarından dolayı "Big Boy" lakabı verilmiş. 1941-1944 yılları arasında 25 tane inşa edilmiş. "Big Boy" lokomotifinin çalışan ve çok sayıda yolcu taşıyabilen, 1/8 ölçekli, bu buharlı modeli İngiltere'de, Windsor'da Ian Rough tarafından yapılmış. Böyle bir lokomotifin çok küçük modeli müzemizde vardı. Ama daha büyüğünü istedim. Bunlar Amerika'da dağlara tırmanan, 3200 ton ağırlığa kadar yükü tek başına çekebilen çok güçlü lokomotifler. 30 senedir danışmanlığımızı yapan Richard Foster, bir sergide böyle bir lokomotif bulduğunu söyledi. Sahiplerini bulduk. Müzakere, müzakere, müzakere... En nihayetinde aldık, atölyeye getirdik. Çalışan bir makine, ama çalışmadığı zaman rayda itilsin diye pistonlarını çıkarmışlar. Hem kendisini hem pistonlarını atölyede restore ettik. Çalışır vaziyette müzeye teslim edildi."

MAID OF HONOUR AMİRAL TEKNESİ, 1927

"Bu tekne 1927 yılında İngiliz Deniz Kuvvetleri için İngiltere, Cowes'deki J. Samuel White & Co. tersanesinde inşa edildi. Geçmişinin yanı sıra dizel motora sahip ilk pirinç bacalı askeri teknelerden biri olması onu özel yapıyor. Tekne önce HMS Rodney, HMS Nelson ve ardından da HMS Hood gemilerine hizmet etmiş. HMS Hood yaklaşık 1500 kişilik mürettebatı ile 1941'de, Alman savaş gemisi Bismarck'ın saldırısıyla battı. Gemiye ait bu amiral teknesi ise o sırada, limanda tamirat görüyordu. Böylece sulara gömülmekten kurtuldu. Daha sonraları da Malta'da amiral teknesi olarak görev yaptı. Tekne, 1958 yılında J. H. Millar'a satıldı ve Amerika Kupası'nda yarışan Kraliyet Yat Filosu yatı Sceptre'nin refakat teknesi olarak Amerika'ya, Rhode Island'a getirildi. Burada ona "Maid of Honour" ismini verdiler. New York ve Wisconsin'de uzun yıllar boyunca,

farklı farklı kişilerin hizmetinde kullanıldı. Bu kişilerden biri de Nazenin II, III, IV teknelerini yapan Palmer Johnson firmasının sahibi, dostum Mike Kelsey idi. Bu tekneyi 30 sene evvel onun tersanesinde görmüştüm. 'Bunu bana sat, müze kuracağım,' dedim. 'Veremem, ama öldüğüm zaman sana vasiyet edeceğim,' dedi. Toprağı bol olsun, çok içki içerdi. Antibes'teki evinde merdivenlerden düşerek vefat etti ve tekne oğluna kaldı. Oğlu da apar topar bir Amerikalı'ya satmış. Aradık, bulduk. 2014 yılında ağır tahribata uğramış bir durumdayken satın aldık. İngiliz tekne ustası Michael Summers'ın gözetiminde iki buçuk yıl süren kapsamlı bir restorasyon geçirerek müzemizde sergilenmeye başladı. 'Historic Naval Ships Association' üyesi olan amiral teknesinin deplasmanı 15 ton, uzunluğu 17 m, genişliği 3,2 m, motor gücü ise 2 x 115 HP."

 AYŞEGÜL KURŞUN KAPTAN

"Tasarım gördüğünüz ya da bakınca hissettiğiniz şey değildir. Tasarım aynı zamanda o ürünün nasıl çalıştığıyla da ilgilidir." Steve Jobs'ın bu ünlü sözü tasarımı, üründe önem listesinin en başına taşıyor. Son yıllarda iş dünyasında inovasyonla beraber en fazla kullanılan kavramlardan "design thinking" ise Jobs'ın içgörüsünü bir adım öteye taşıyıp inovasyonu tasarımla güçlendirmek için bize pratik araçlar sağlıyor.

Türkçeye "tasarımsal düşünce" olarak çevirebileceğimiz "design thinking", en basit tanımıyla yaratıcılığı temel

olarak, yaşamın her alanında uygulanabilen yeni ve inovatif fikirleri ortaya çıkarma ve sorunları çözme amacını güden bir düşünce yöntemi. Farklı alanlardaki uzmanlar, aslında 1960'lardan başlayarak günlük yaşamda, sosyal hayatta, profesyonel dünyada tasarımsal düşünmeyi bize salık veren insan merkezli bu düşünce yöntemi üzerine kafa yormayı başlamışlar. Kavramın ilk defa kullanıldığı yayın ise 1987'de basılan Peter G. Rowe'un "Design Thinking" kitabı.

YARATICI DOĞULUR MU, OLUNUR MU?

Çok çok uzun zaman boyunca yaratıcılığın çok az kişiye bahsedilmiş bir özellik olduğu düşünülürdü. Yaratıcı değilseniz, değilsiniz. Sonradan bu yeteneği elde etmek imkansızdı. Oysa artık yaratıcılığın insanın düşünme ve davranış sürecinin doğal bir parçası olduğuna inanılıyor. Bu düşüncenin en büyük savunucularından ve design thinking yönteminin öncülerinden David Kelly yaratıcılığın herkesin içinde olduğunu savunuyor: "Çoğumuzda yaratıcılık tıkanmış durumda. Ama bu tıkanıklık açılabilir. Yaratıcılığınızı açmak kendiniz, şirketiniz ve içinde yaşadığınız toplum için inanılmaz sonuçlar doğurabilir" diyor.

Doğru uygulandığında teknoloji, eğitim ya da hizmet ve üretim sektöründe çığır açacak sonuçlara ulaşmayı sağlayabilen design thinking yöntemi, hiçbir sanayi dalı ya da uzmanlık alanıyla sınırlandırılmıyor. İster piyasaya yeni bir ürün sürecekle olun ister şirket içindeki insan kaynakları ya da finans departmanınızı daha efektif kılmanın yollarını arayın, design thinking ihtiyacınız olan araçları ve şemaları size sağlamayı vaat ediyor. Stanford'ın d.school olarak bilinen ünlü tasarım okulunun amacı analitik düşünce yapısına aşina Stanford öğrencilerinin yaratıcı düşüncüyü benimsemelerine yardımcı olmak. Okul, işletme, hukuk, eğitim, tıp ve mühendislik gibi çok farklı alanda diploma sahibi öğrencileri kabul ediyor. Çeşitlilik okulun halen cesaretlendirdiği ve desteklediği ve inovasyon için olmazsa olmaz kabul ettiği özelliklerden biri.

DESIGN THINKING VE 5 AŞAMASI

Design thinking yöntemi söz konusu olduğunda terminoloji farklı kurum ya da şirketlere göre bazen farklılaşsa da aşamalar ve bu aşamaların kapsamaları hep sabit. Standford Üniversitesi'nin terminolojisiyle, design thinking şu beş aşamadan oluşuyor: Empati kurma,

AŞAMALAR OLSA DA, DESIGN THINKING DOĞRUSAL BİR AKIŞ İZLEMİYOR, "KONUŞMA" SÜRECİ BOYUNCA DEVAM EDİYOR. BU SAYEDE HER AŞAMADA DAHA ÖNCE AKLA GELMEYEN FİKİRLER ORTAYA KOYULABİLİYOR.

tanımlama, fikir geliştirme, prototip hazırlama, test etme. Buna göre örneğin yeni bir ürün geliştirmek için design thinking yönteminden yararlanmak isteyen bir şirket için empati kurma aşaması hedef müşteriyi anlamak için gösterdiği çaba ve yaptığı çalışmaların tamamını kapsıyor: Müşterilerin davranışlarının arkasındaki güdüler nelerdir? Nasıl ve neden böyle davranıyorlar? Fiziksel ve psikolojik ihtiyaçları nelerdir? Dünyayı nasıl görüyorlar ve onlar için anlamlı olan nedir? Gözlem, design thinking yönteminde en fazla başvurulan yöntem ve empati en güçlü silah olarak görülüyor. Empati kurup veriyi topladıktan sonra bu veriyi kullanıp büyük resmi görmeye yardımcı olan tanımlama aşamasına geçiliyor. Bu aşama noktaları birleştirip sentezleyerek bir netlik ve anlamlandırma sağlıyor; böylelikle sorun daha netleşiyor ve içgörü ile desteklenmiş oluyor. Üçüncü aşama olan fikir geliştirme, empati aşamasında hedef kitlenin istekleri temelinde, tanımlama aşamasında netlik kazandırdığınız problemi aşmak için çözümler üretme aşaması. Probleminizi ne kadar keskin hatlarla

sınırlandırırırsanız fikir üretme aşaması o kadar kolay oluyor. Geliştirdiğiniz fikirlerin prototipini hazırlamak ve bunu özellikle kullanıcıların deneyimlemesini sağlamak birinci elden geribildirim ve yanıtlar bulmanızı sağlıyor. Prototip hazırlama aşamasında her zaman kendinize "Kullanıcının neyi test etmesini istiyorum?" ve "Ne tür davranışları bekliyorum?" sorularını sormak bir sonraki aşama olan test etmede daha anlamlı sonuçlara ulaştırıyor.

Bu aşamada altı çizilmesi gereken, design thinking yönteminin doğrusal bir akış izlemediği. Bir başka deyişle aşamalar arasında "konuşma" süreci boyunca devam ediyor. Test etme ya da prototip aşamalarında empati kurma, kullanıcıların deneyimlerini daha iyi anlamayı sağlıyor. Bu da fikir geliştirme aşamasında daha önce akla gelmeyen fikirleri ortaya koymaya yarayabiliyor.

NEREDE HATA YAPILIYOR?

Design thinking uzmanları şirketlerin bu yöntemi öğrenirken ilk olarak konunun estetikle ilgili olmadığını, bunun kültürel bir değişiklik olduğunu anlamaları gerektiğini söylüyor. Tasarımı işlerinin merkezine koymak için, onu insanların iş yapış biçiminin bir parçası, şirket DNA'sının olmazsa olmazı haline getirmek gerekiyor. İnsanların çözmesi gereken sorun ne olursa olsun eldeki sorunun karmaşıklığını basitleştirmek ve sorunu doğru şekilde anlamak kilit önemde. Özellikle geleneksel şirketlerde statükoyu derinden

sarsan design thinking dirençle karşılaşabiliyor. Bu direnç ve büyük resmi kaçırma durumu yöntemin daha ilk aşamalarında kendini gösteriyor. Zaman ya da gider tasarrufu ya da farklı bir amaç uğruna pek çok şirket gözlem, anlama, sentezleme gibi ilk adımları atlayıp doğrudan fikir geliştirme aşamasından başlamak istiyor. Bu da design thinking yönteminin tam olarak işleyememesi ve hedeflediği değeri elde edememesi anlamına geliyor.

Design thinking yönteminin iş dünyasındaki kullanımına dair eleştiriler şirketlerin soyut kavramları zorlu iş hedeflerine ulaşmada pratik olarak kullanmayı öğrenemedikleri inancından kaynaklanıyor. Design thinking yönteminin tam olarak yaşaması için liderlerin desteğine, sponsorluğuna, şirketin ihtiyaçlarına göre düzenlenmiş inovasyon modellerine ve hatayı tolere etme yetisi gibi kritik önemdeki elementlere ihtiyaç var. Böylesi bir ekosistemin içinde yaşayan design thinking yöntemi vaat ettiği yenilikleri ve yaratıcılığı elde etmeye yardımcı olabilir.

Ancak herkes bu kadar iyimser değil. Son dönemde design thinking yöntemine getirilen eleştiriler ciddileşti. Eleştirmenler yukarıdaki semptomların ötesinde, daha derine inen yapısal sınırlandırmaların design thinking yöntemini sadece kağıt üstünde ve teoride başarılı bir inovasyon ve problem çözme yöntemi olmaya mahkum ettiğini iddia ediyor. Farklı departmanların birbirleriyle iletişimini kısıtlayan belli konularda sadece belli ekiplerin uzmanlaşması, yeni işlerin risk değerlemesini yapan departmanların gücü ve müdahalesi, henüz projenin başında kâr ve getiri odaklı düşünce biçimi, hatadan korkma gibi kültürel etkenler design thinking yönteminin tam anlamıyla başarıya ulaşmasını engelliyor.

Sürekli gelişen design thinking yöntemi fikir aşamasında kalma, aksiyona dönüşememe ve uzun soluklu bir değişim gerçekleştirememeye eleştirilerine de evrimleşerek yanıt vermeye çalışıyor. İnovasyon gibi dillere pelesenk olmaya başlayan design thinking kavramı da artık "design doing" seviyesine çıkma çabasında. Yaratıcı liderler design thinking yönteminden yararlanmayı cesaretlendirmenin yanı sıra bu yöntemi somut şekilde kullanma ve sonuçlarını görmenin yollarını arıyor. İş dünyasında böylesi bir arayışın ana sebepleri ölçülebilir katma değer ve yatırım getirisi beklentileri oldu. Bu noktada artık design thinking yaklaşımını benimsemiş çalışanlar ve yöneticiler organizasyon içinde yeni fikirler için destek ararlarken bu fikrin nasıl gerçekleştirileceğine ve paylaşılabileceğine de özen göstermeli.

GEREKLİ KÜLTÜREL DEĞİŞİM ADIMLARI

Design thinking yöntemini kullanarak inovasyon ve çözümlere ulaşmaya odaklanan ve sonrasında bu fikirleri gerçekleştirme boyutuna, yani design doing aşamasına da önem veren şirketler ve ekipler kulağa kolay gelen ancak kararlılık gerektiren kültürel değişim adımlarıyla başarıya ulaşabilir. Üst yönetim desteği ve sponsorluğu, fikrin oluşması ve gerçekleşmesi için ekip içinde dengeli dağılım ve çeşitlilik, ekibin bürokrasiye takılmaması için kendi içlerinde bir kurallar silsilesi oluşturmaları ve projenin başarı ölçütlerini yeniden belirlemek başarılı bir design thinking projesi için olmazsa olmaz adımlar. İş dünyasında farklılaşmak isteyen şirketlerin ulaşmak istediği inovasyon, design thinking yönteminin doğal bir sonucu olarak ortaya çıkıyor. Ancak yöntemin kalıcı olup olmayacağı fikir üretmenin ötesine geçip iç dinamiklerde yapılacak değişikliklerle ve üst yönetimin sponsorluğunda ekiplere fikirleri gerçekleştirmede aşamasında destek verilmesine bağlı gibi görünüyor. ■

DESIGN THINKING YÖNTEMİNİN ANA ÖZELLİKLERİ

>> Sorunu baştan tanımlar: Bu yöntemi benimseyenler kendilerine verilmiş sorunla yetinmez, işe problemi sorgulamakla başlarlar. Bazen problem olarak bize sunulan aslında daha büyük başka bir sorunun bir parçası olabilir.

>> İşbirlikçidir: Design thinking işbirliğine açık pozitif bir ortam oluşturur. Böylece gelişim ve deneyim öne çıkar, yargılama ortadan kalkar.

>> Aynı soruna farklı çözümler getirir:

Farklı bakış açıları inovasyonun oluşmasında kilit roldedir, çeşitlilik olgusu yöntemi uygularken sürekli vurgulanır ve desteklenir. Çözüm çok basit olsa bile alternatifler her zaman işe yarar.

>> Kullanıcı merkezdedir: Yöntem, kullanıcıları gözlemleyerek ve onlarla konuşarak değer katar. Empati kurar. Önerilen değişiklikler veri ve içgörü temelindedir.

>> Daha basit çözümler getirir: İlk başta çok basit görünse de design thinking yöntemi ile ortaya çıkan çözümler aslında karmaşık bir düşünme sisteminin sonuçlarıdır. Karmaşığı basitleştirmek temel amaçlarıdır.

83 YILDIR SİYASET SAHNESİNDE KADINLAR DA VAR

■ ARZU ERDOĞAN

Mustafa Kemal Atatürk, 1925'te Kastamonu'da yaptığı konuşmada şöyle der: "Toplumu kaldırmak istiyorsak, izlememiz gereken daha emin ve daha etkili bir yol vardır. O da Türk kadınına çalışmalarımıza ortak etmek, hayatımızı onunla birlikte yürütmek, kadının, bilimsel, toplumsal ve ekonomik hayatta erkeğin ortağı, arkadaşı, yardımcısı ve koruyucusu yapma yoludur." Bu konuşma ile kadın-erkek eşitliği ilkesini açıkça ortaya koyan Atatürk, Birleşmiş Milletler'in 20 yıl sonra kabul ettiği Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi'nin 1. ve 2. maddesi ile yayımladığı ilkeleri, çok daha önce dile getirmişti. Cumhuriyetin ilanı sonrası gerçekleştirilen köklü değişiklikler arasında, Türk kadınına tanınan seçme ve seçilme hakkı, önemli bir gelişme olarak tarih sayfala-

Tanzimat Dönemi'yle başlayan kadın hareketleri ve Cumhuriyet'in ilanı, Atatürk'ün önderliğinde kadın erkek eşitliğinin altının net bir şekilde çizilmesini ve 5 Aralık 1934'te kadınlara seçme - seçilme hakkının verilmesini sağladı.

rında yerini alır. Türk kadını her ne kadar seçme ve seçilme hakkını Cumhuriyetle birlikte kazanmış olsa da, bu siyasal hakların alt yapısını oluşturan gelişmeler Osmanlı'nın son dönemlerinde başlayan "batılılaşma" hareketlerine kadar uzanır. Özellikle, "Osmanlı Özgürlük Baharı" olarak da adlandırılan Tanzimat Dönemi (1839-1876) kadınların hakları konusunda ilk ve önemli adımların atıldığı bir dönemdir. Bu dönemde sıbyan okulları üstünde rüştiye, idadi ve sultani gibi ortaöğretim kurumlarına gitmeye hak kazanan kadınlar, söz konusu kurumların öğretmen ihtiyacını karşılamak için açılan ve Darümuallimat adı verilen kız öğretmen okullarına da devam hakkına kavuştular (1870). Ebe ve Kız Sanayi Mektepleri gibi okulların da açılmasıyla hem kızların

eğitim seviyesinin yükselmesi hem de başta öğretmenlik mesleği olmak üzere çalışma hayatına atılmaları sağlanmış oluyordu.

Daha önce elde edilen ortaöğretim hakkına ilave olarak 1915'te açılan ve sadece kadınların gidebildiği İnas Darülfünun'u ile yükseköğrenim hakkını kazanan kadınlar, söz konusu hürriyet ortamında özellikle sosyal hayatta da faaliyette bulunmaya başladılar. Hatta erkeklerin Balkan Savaşları, Birinci Dünya Savaşı'na katılmasıyla, başta devlet daireleri olmak üzere çalışma hayatının değişik kademelerinde görev aldılar.

KADIN HAKLARININ HABERCİSİ

Milli Mücadele döneminde, gerek cephede gerek cephe gerisindeki çalışmaları ile üzerine düşeni yapan Türk kadınının fedakarlığı Mustafa Kemal Paşa'nın da dikkatini çekmiş ve 21 Mart 1923 yılında Konyalı kadınlar ile yaptığı konuşmasında "Dünyanın hiçbir yerinde, hiçbir milletinde, Anadolu kadınının fevkinde kadın mesaisi zikretmek imkânı yoktur ve dünyada hiçbir milletin kadını 'Ben Anadolu kadınından daha fazla çalıştım, milletimi halasa ve zafere götürmekte Anadolu kadını kadar himmet gösterdim' diyemez" demesi, adeta sonrasında gelecek kadın haklarının da habercisi olmuştu. Cumhuriyet'in ilanından hemen önce kadınlar, artık aktif olarak siyasetle uğraşmak için harekete geçtiler. Daha 1923 yılı Nisan ayında "İntihâb-ı Mebusan Kanunu"nun görüşülmesi esnasında kadına seçme hakkının verilmesi konusu gündeme gelerek, çeşitli tartışmalara yol açtı. Ne yazık ki bu hakkın verilmesi hemen kabul edilmedi. Aynı yılın haziran ayında, başkanlığını yazar Nezihe Muhittin'in yaptığı "Kadınlar Halk Fırkası'nın" kurularak, ilk siyasal oluşum meydana getirildi. Fırka, siyasal bir görünümde olmakla beraber esas amacını, kadınların eğitim ve sosyal alanlardaki eksikliklerinin tamamlanarak cehaletin ortadan kaldırılması olarak açıkladı. Ancak, fırkanın genel sekreteri Şükufe Nihal, "Kadınlar Halk Fırkasının programı, şimdiye kadar her fırsatta izaha çalıştığımız gibi, kadının içtimai, iktisadi ve bilahare siyasal sahalarda haklarını inkişaflarını temin etmektir" sözleri ile nihai hedeflerinin siyasal hakları kazanmak olduğunu ifade etti. Kadınların bu girişimi başarısızlıkla sonuçlandı ve söz konusu fırkaya resmi izin verilmedi. Bunun üzerine Cumhuriyet'in ilanı sonrasında, 7 Şubat 1924'te "Türk Kadınlar Birliği" kuruldu. Birliğin tüzüğünde amaçlarını: "... kadınların sosyal ve siyasal haklarını elde edecek olgunluğa eriştirilmesi..." olarak belirleyen kadınlar, konuya dikkatleri çektiler ve böylece isteklerinde ısrarlı olduklarını bir kere daha gösterdiler. Hatta 1927'de birliğin tüzüğüne siyasal

DÜNYADA KADINLARA SEÇME VE SEÇİLME HAKKI TANINMA YILLARI

1893-1930 yılları: Yeni Zelanda, Avustralya, Finlandiya, Norveç, Danimarka, Kanada, Azerbaycan, Rusya Federasyonu, Avusturya, Almanya, İrlanda, Birleşik Krallık, Hollanda, İsveç, Belçika, ABD, Romanya, Türkiye.

1931-1960 yılları: Brezilya, İspanya, Sri Lanka, Portekiz, Fransa, İtalya, Japonya, Arjantin, İsrail, Güney Kore, Bosna Hersek, Çin, Yunanistan, Suriye, Hindistan, Mısır, Malezya.

1961-2011 yılları: Monako, İran, Libya, İsviçre, Irak, Katar, Kuveyt, Birleşik Arap Emirlikleri, Suudi Arabistan.

haklar sağlamayı amaçlayan bir maddeyi ekleyerek kabul ettirmelerine ve aynı yıl yapılacak seçimlere katılmak için tartışmalarına ve hatta konuyu basında da gündeme getirmelerine rağmen, Anayasa'da kadınların seçime katılmalarını sağlayacak hükmün olmaması gerekçesiyle, bu isteklerini gerçekleştiremediler.

ADIM ADIM GELEN KAZANIMLAR

Bu ve benzeri pek çok girişimle siyasal hakların kazanılması için gösterilen gayretler Takrir-i Sükûn dönemini takip eden dönemde olumlu sonuçlarını verdi. Bu konuda ilk adım 3 Nisan 1930'da kabul edilen Belediye Kanunu ile atıldı. Bu kanuna göre kadınlar ilk kez belediye seçimlerinde oy kullanma ve belediye meclislerine seçilme hakkını elde ettiler. 26 Ekim 1933'te ise 1924 tarihli Köy Kanunu'nun 20. ve 25. maddelerinde yapılan değişikliklerle muhtar ve ihtiyar meclisi seçimlerinde oy kullanma ve seçilme hakkını kazandılar. Nihayet 5 Aralık 1934'te dönemin Başbakanı İsmet İnönü ve 191 arkadaşının; 1924 Teşkilât-ı Esasiye Kanunu'nun 10. ve 11. maddelerinin değiştirilmesine ilişkin kanun teklifinin kabul edilmesiyle kadınlar, milletvekili seçme ve seçilme hakkını kazandılar. Kanunda yapılan değişikliklerle kadın, erkek her bireyin seçme yaşı 22, seçilme yaşı 30 olarak belirlendi. Yasanın çıkmasının ardından 7 Aralık 1934'te, Türk Kadınlar Birliği İstanbul'da Beyazıt Meydanı'nda büyük bir kutlama mitingi ve Beyazıt'tan Taksim'e bir yürüyüş düzenledi. Türkiye'de kadınların katıldığı ilk genel seçimler, 8 Şubat 1935 yılında yapılan TBMM 5. dönem seçimleridir. Bu seçimlerde 17 kadın milletvekili TBMM'ye girdi. 1936 yılı başında boşalan milletvekillikleri için yapılan ara seçimde emekli öğretmen Hatice Özgenel'in Çankırı milletvekili olarak seçilmesiyle meclisteki kadın milletvekili sayısı 18'e yükseldi. Böylelikle Türkiye'de kadınlar Fransa, İtalya ve Japonya gibi ülkelere göre daha erken yıllarda meclise girdi. ■

FARKLI KÜLTÜRLERDEN YENİ YILA MERHABA!

Arjantin'de yeni yıla girerken sağ ayak öne uzatılıyor, İspanya'da tam o sırada 12 tane üzüm yeniyor. Japonlar yeni yılda mutlu olmak için kahkahalar atıyor, Perulular eski yılın hesabını kapatmak için birbirleriyle yumruklaşıyor. Tüm bu ilginç geleneklerin ortak noktası ise yeni yılda bereket, şans ve mutluluk dileği...

■ YASEMİN BALABAN

Eski Türkler, yeryüzünün tam ortasında bir "akçam ağacı" bulunduğuna inanırdı. Bu inanışa göre "hayat ağacı" denen bu ağacın tepesi, gökyüzünde oturan tanrı Ülgen'in sarayına kadar uzanır. Geceyi, gündüzü ve güneşi yöneten Ülgen, insanların da koruyucusudur. Güneş bu inanışta çok önemli bir figürdür. Gecelerin kısalıp gündüzlerin uzamaya başladığı 22 Aralık'ta gece, gündüzle savaşıyor. Uzun bir savaştan sonra da gündüz, geceyi yenerek zafer kazanır. Güneşin yeniden doğuşu, bir "yeni doğum" olarak algılanır ve kelime anlamı doğan güneş olan "Nardugan" bayramıyla kutlanır. Gecelerin kısaltmaya, günlerin uzamaya başladığı bu günü Türkler, büyük şenliklerle "akçam ağacı" altında kutlardı. O bildiğimiz çam ağacı altındaki Noel kutlamaları yapıldı bu şenliklerde.

Sümerolog Muazzez İlmiye Çığ, yılbaşı kutlamalarının bir Hristiyan adeti olmadığını, aksine Türklerin çok daha eskiden beri, benzer ritüelleri uyguladığını vurgulamak için verir bu bilgileri. Aslında tek tanrılı dönemlerden önce tüm pagan topluluklar için

önemli günlerdir aralık ayının son günleri. 21 Aralık Kuzey Yarımküre'de gündüzün en kısa olduğu gündür. O günden sonra günler yavaş yavaş uzamaya başlar. Yani bir bakıma kış bitme sinyali verir, artık yazaya doğru gidilir. İşte bu da doğayla iç içe yaşayan, hayatta kalmak için doğanın döngülerini yakından takip etmek zorunda olan insanlar için bir kutlama vesilesidir. Yaşamın kaynağı Güneş daha fazla ısıtacaktır Dünya'yı... Yeni yıla girerken yapılan kutlamalarda hemen hemen tüm geleneklerin ortak noktası, bereketli sofralar kurup arkadaş ve akrabalarla beraber olmak olsa da bazı adetler alışılmadık türden. Bizim kuruyemiş yiyip türlü türlü yiyeceklerle sofraya donatmayı gelenek haline getirdiğimiz yılbaşı, farklı toplumlarca çok ilginç şekilde kutlanıyor.

LATİN AMERİKA'DA TUHAF GELENEKLER

Efsanelerin dilden dile dolaştığı, kuşaktan kuşağa aktarıldığı Latin Amerika'daki yılbaşı geleneklerine baktığınızda edebiyatta "büyülü gerçekçilik" akımının öncülerinden Gabriel Garcia Marquez'in neden bu topraklardan çıktığını daha iyi anlıyorsunuz. Onun doğduğu Kolombiya'da yılbaşında sokakta boş bir valizle biraz dolaşmak, bütün yılın gezerek geçeceği anlamına geliyor. Şili'de ise tam gece yarısında bir kaşık mercimek yeniyor. Böyle yapıldığında bütün yılın iş ve parayla dolu olacağına inanılıyor. Şili'nin bazı bölgelerindeki yeni yıl geleneklerinden biri de biraz ürpertici. Yeni yılı ölmüş akrabaları ile geçirmek isteyen insanlar için Talca Mezarlığı, belediye başkanı önderliğinde gece yarısı

ziyaretçilere açılıyor. Klasik müzik eşliğinde binlerce insan mezarların başında mum yakarak oturuyor. Yılbaşında ölümlerle konuşmak Meksika kültürünün de bir parçası. Meksikalılar, medyumlara giderek sevdiklerinden mesaj almaya çalışıyor. Ekvador'da yeni yıla girmeden önce her aile bir maket adam yaparak içini gazete ve havai fişeklerle dolduruyor. Bunları kapının önüne oturtarak gece yarısını bekliyorlar. Biten yılda meydana gelen ve ailenin hoşuna gitmediği bir olayı unutmak için yapıyorlar bunu. Böylece gece yarısı ateşe verilen maketle beraber geçmişin kötülüklerinin, dumanlar içinde yok olduğuna inanılıyor. Panama'da da benzer bir âdet var. Yılbaşı gecesi "muneco" denilen ve kötü ruhları temsil eden kuklalar yakılıyor. İşin ilginç, bu kuklalar çok da sevilmeyen ünlü kişilere ya da politikacılara benzetiliyor. Arjantin'de ise tam gece yarısı sağ ayak ileri uzatılınca yıla sağ ayakla girilmiş oluyor. Böylece bütün senenin iyi geçeceğine inanılıyor. Brezilya'da yedi dalga üzerinden atlamak şans getiriyor. Su tanrıçası Lemanja'ya çiçekler sunmak, kötü ruhları uzaklaştırmak için beyaz giymek de geleneğin parçalarından. Peru'nun kimi köylerinde yılın sonunda insanlar anlaşmazlıklarını düzeltmek için yumruklaşıyor. Böylece yeni yıla tüm hesapları kapatarak temiz bir giriş yapıyorlar. Bazı Güney Amerika ülkelerinde farklı renkteki iç çamaşırları yeni yıl için dilekleri belirliyor. Kırmızı aşkı, altın rengi para, beyaz da huzuru simgeliyor.

AVRUPA'DA SIRA DIŞI İNANIŞLAR

Yılbaşı geleneklerine bakıldığında Avrupa da aslında Latin

Amerika'nın gerisinde kalmıyor. Arkadaş ve tanıdıkların evine ilk ayak basan olmaya çalışmak bir İskoç geleneği. İlk gelenlerin bolluk getireceğine inanılıyor. Gidenler de yanlarında para, ekmek, tuz, kömür, viski gibi kültürel bereket sembollerinden götürüyorlar. Kökeni Vikinglere dayanan bir diğer âdete göre, her yeni yıl arifesinde geleneksel kıyafetler giyen İskoçlar, yanan ateş toplarının bağlı olduğu ipleri başları üzerinden savurarak geçit töreni yapıyor. İrlanda'da ise kötü ruhları kovmak için duvara ekmekle vurmak bir gelenek. Bir diğer gelenek de bekar genç kızlar arasında yaygın. Yılbaşı gecesinin onlara hayatlarının aşkını getirmesi için yastıklarının altına ökseotu yaprakları koyan genç kızlar, bunların gelecekteki kocalarını yakalayacağını umuyor. Eski bir Norveç inancına göre, cadılar ve kötü ruhlar, kayaklarını sürerken kullanmak için Noel arifesinde süpürgeleri çalar. Bu nedenle bütün süpürgeler ve benzeri temizlik aletleri saklanıyor ve erkekler cadıları korkutmak için evlerinin dışında silahlarını ateşliyor. Finlandiyalılar yeni yılı geleceği okumak için bir fırsat olarak görüyor. Suyun içine dökülen kurşunda çıkan şekle göre gelecek tahmini yapılıyor. Kurşunda yüzük ya da kalbe benzer bir şekil varsa o kişinin yeni yılda aşkı bulacağı düşünülüyor. Belarus'ta bekar kadınların önüne birer koçan mısır konup bir de odaya horoz salınıyor. Horoz, ilk gagaladığı koçanla o yıl ilk evlenecek genç kızı belirliyor. Ruslar, dileklerini küçük kağıt parçalarına yazarak, bu kağıtları yakıyor. Sonra da yanık kağıtları

şampanyalarının içine atıp içiyorlar. Estonya'nın eski bir geleneği yılbaşı günü yedi öğün yemek yemek. Bunun, bir sonraki yıl yiyecek bolluğu getireceğine inanılıyor. Ayrıca yedi kişilik yemek yiyen ya da içki içen bir kişinin yedi kişinin gücünü alacağına da inanılıyor. Slovakya'da ailenin reisi, ekmek, haşhaş tohumu ve sudan yapılan geleneksel Noel yemeği Loksa'dan bir kaşık alıp tavana fırlatıyor. Tavana yapışan parça ne kadar çok olursa ertesi yılın mahsulünün o kadar bol olacağı düşünülüyor. İspanya'da saatler 00.00'ı gösterdiğinde üzüm yeme geleneği var. Çanların her vuruşu için bir üzüm... Yani İspanyollar yıla girerken 12 tane üzüm yiyor. Romanyalılar, şans getirmesi için nehre bozuk para atıyor. Bazı bölgelerde ise yeni yıl gecesi ayı postu giyen insanlar, sokakları dolaşarak evlerin önünde çeşitli enstrümanlar çalarak dans ediyor.

ASYA'DA YÜZYILLAR ÖNCESİNE UZANAN ADETLER

Budizm, Şintoizm, Taoizm gibi farklı dinlerin yaşatıldığı Asya topraklarında birçok gelenek yüzyıllar öncesine uzanıyor. Örneğin Japonlar, yeni yılı karşılarken hem kötü ruhları kovması hem de mutluluk ve iyi şans getirmesi için kapılarının önüne ip asıyor. Saatler 00.00'ı gösterdiğinde ise kahkaha atmaya başlıyorlar. Bunun nedeni de neşeli ve şanslı bir yıl geçirme arzusu. Bir diğer Budist geleneği de 108 kez zil çalarak dert ve tasaları kovmak. Yeni yıl kutlamalarına çok önem veren Japonların bir diğer geleneği de "Japon aslanının dansı" olarak tabir edilen kostümün içine girilip yeni yıl kutlamalarında dans edilmesi. İnanca göre bu aslan, kafasını ısırıldığı çocuklara şans getiriyor. Çin'de yeni yılın ilk gününde çocukların en büyük kardeşlerine ve ebeveynlerine duyduğu saygıyı göstermesi büyük önem

taşıyor. Buna karşılık büyükler de, kırmızı zarflar içinde verilen harçlıklarla çocukları sevindiriyor. Bu zarfların renginin kırmızı olmasının nedeni eski bir Çin inanışına göre efsanevi canavar Nian'ın korktuğu tek renk olması. Filipinlilerin adetleri de bereketli bir yıl umuduna yönelik. Yuvarlak şekilli cisimler, altın paraları hatırlattığı için yılbaşı geceleri yuvarlak meyveler yenmesinin bolluk getireceğine inanılıyor. Tayland'da insanlar birbirinin üstüne su dolu kovalar atıyor, birbirlerini pudraya bulama savaşı yapıyor. Evlerinde birçok değişik tanrıyla oturduklarına inanan Vietnamlılar da yıl bitiminde cennete gidecek olan tanrılara iyi davranarak onları etkilemeye çalışıyor. Yeni yılı kutlarken yapılanlar ne kadar farklı olursa olsun dilekler aynı: Bereket, şans, mutluluk. Yeni yılın bunların hepsinden bolca getirmesi dileğiyle... ■

Brooks Brothers

THE ORIGINAL AMERICAN BRAND

ZORLU CENTER

AKASYA AVM

İSTİNYEPARK

ANKARA PANORA

İZMİR KONAK PİER

EDWARDS AKMERKEZ

EDWARDS KONAK PİER

EDWARDS KALAMIŞ MARİNA

EDWARDS LAND OF LEGENDS

EDWARDS OASIS DESIGNER OUTLET

GALERIES LAFAYETTE

WEPUBLIC

VODAFONE PARK

WWW.RMKCLASSIC.COM

ANDROID'CİLERE TEKNOLOJİ GÖSTERİSİ: **YAPI KREDİ'DEN MOBİL ÖDEME!**

Yapı Kredi'den hayatınızı kolaylaştıran bir yenilik daha!
Sadece telefonunuzu POS cihazına yaklaştırın ve tek harekette ödemenizi kolayca yapın.
Ayrıntılı bilgi yapikredi.com.tr'de.

**YAPI KREDİ MOBİL'i
HEMEN İNDİRİN!**

**TÜRKİYE'NİN
DİJİTAL
BANKASI**

YapıKredi

YapıKredi

Hizmette sınır yoktur.